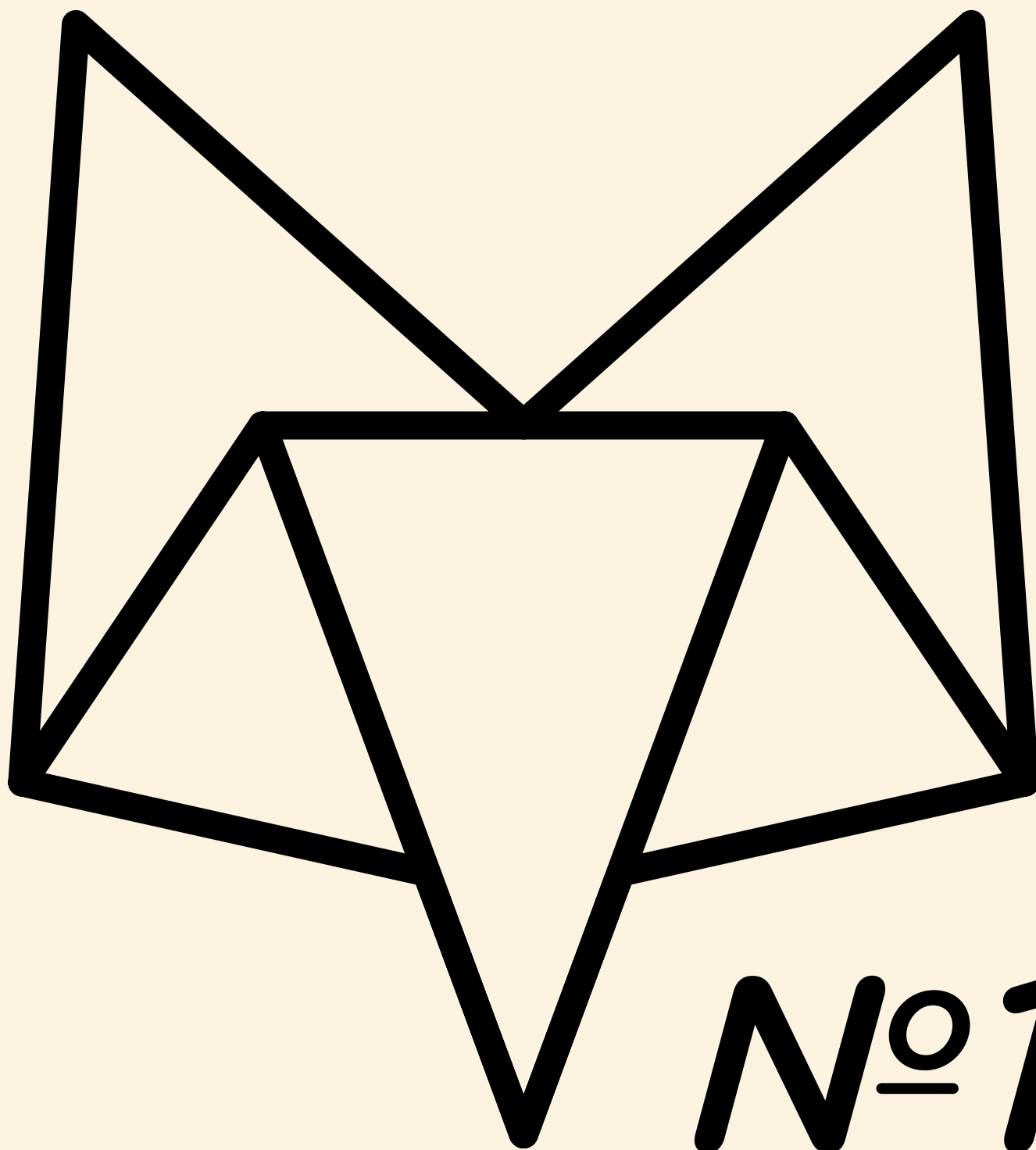

FOX MAG

LIFE MAGAZINE

No 1

ROZHOVOR EVA EISLER **CESTOVÁNÍ ZA UMĚNÍM** OKOLÍ
NICE **OSOBNOST** PIERRE AUGUST RENOIR **MÓDA** MAXI
MINI REVOLUCE **ČESKÁ ZNAČKA** LUGI **FOX TIPY** NA DÁRKY

EDITORIAL

MILÍ ČTENÁŘI,

právě čtete první číslo internetového časopisu FOXMAG, které jsme pro vás výjimečně vytiskli. Na titulní stránce představujeme logo projektu FOX. Projektu, který se chce intenzivně věnovat přibližování života a umění, jenž je o lidech a pro lidi, kteří vnímají život kolem sebe. Ve FOXu se vám budeme snažit být prostředníkem na cestě k umění, designu, architektuře a obecně k dobrému žití. V letech, kdy jsme vyrůstali, školství a v mnoha případech výchova měla odlišná měřítko estetického vnímání a odlišný vztah k umění jako takovému. Tenkrát se mnoho věcí a osvědčených přístupů prostě nehodilo. Dnes už jsme mnozí nasyceni vymoženostmi spotřebního života. Vnímáme okolí, všímáme si, srovnáváme místa v metropoli i obecně po české zemi s těmi zahraničními.

Chceme změnu, nechceme žít obklopeni tím horším co u nás najdeme, necitlivého přístupu k architektuře a historickým objektům, masovým trendům, které nás provází na každém kroku, nechceme být svědky špatných rozhodnutí na všech společenských úrovních. Každý z nás je osobností, individualitou, která si zasluhuje pozornost. Moc dobře víme, že kolem nás je a vždycky bylo mnoho fajn věcí, skutečností, lidí, kteří dělají svoji práci s nadšením. Mnohdy si to, že je u nás mnoho dobrého, uvědomíme teprve po tom, co vycestujeme za hranice naší rodné hroudy. Rádi bychom spolu s ostatními více či méně podobnými projekty přinášeli motivaci, inspiraci k návratu k intuici, vážení si toho dobrého co v nás Češích je. Vztahu především ke kultuře a umění, který by se našel ve všech obdobích. Snažme se, abychom doma i v zahraničí svým přístupem vytvářeli jen to nejlepší povědomí nejen o čistém prostředí, originálních dílech, ale o tom, že samo Česko má co nabídnout.

V našem časopisu na web site FOX Gallery najdete

rozhovory s osobnostmi, které nás svojí prací inspirují, články o českých nadějných tvářích, o zajímavých soukromých stavbách, o veřejných projektech, jednotlivcích a českých firmách, které se snaží dělat svoji práci srdcem a odborností sobě vlastní.

Přejeme Vám příjemné počtení ať už rozhovoru s dámou českého šperku Evou Eisler, s novými nadějnými tvářemi českého uměleckého šperku, anebo při uměleckých toulkách z Provance... Přiblížíme vám také atmosféru ostravského loutkového divadla. Odpočinout si pak budete moci v odlehčeném tématu o nadvládě minisukní.

Kromě jiného vás srdečně zveme k návštěvě prostor FOX Gallery v Křemencově ul. 6 na Praze 1, kde můžete načerpat inspiraci, můžete odejít s novými podněty, zážitky z našich workshopů, uměleckým dílem, které vás bude těšit. Najdete u nás sběratelské šperky z ateliéru K.O.V. pražské VŠUP, obrazy, skleněné sochy, objekty, kožené doplňky, také knihy o designu, umění, společenském životě a knihy pro děti. Pro aktuálnost informací o autorech, akcích, workshopech a art campech se stavte na našem webu www.foxgallery.cz nebo na facebooku.

Přejeme si, abyste se u nás cítili fajn a rádi se k nám vraceli. Své podněty, názory nám pište na e-mail: info@foxgallery.cz

Děkujeme.
S přáním příjemných jarních dní

JANA OPATRNÁ

OBSAH

ROZHOVOR EVA EISLER 04 |
ČESKÉ NADĚJE TEREZA VOLNÁ,
KARLA OLŠÁKOVÁ 12 |
INTERIÉROVÝ DESIGN DŘEVO
V KOUPELNĚ 16 | CESTOVÁNÍ ZA
UMĚNÍM PROVENCE 20 | MÓDA
MINI MAXI REVOLUCE 24 |
VÝJIMEČNÁ STAVBA DIVADLO
LOUTEK 27 | ČESKÁ ZNAČKA
LUGI 28 | ZAJÍMAVÝ INTERIÉR
NENÁPADNÝ KLENOT 30 |
OSOBNOST RENOIR 32 |
FOX TIPY 36

FOXMAG
LIFE MAGAZINE

FOXMAG LIFESTYLE MAGAZINE. VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC ONLINE VÝKONNÝ ŘEDITEL JANA OPATRNÁ EDITORKA DENISA ZDYCHYNCOVÁ
DESIGN ZULA JURA (REDESIGN) ADRESA KŘEMENCOVA 176/6 PRAHA 1 110 00 TELEFON +420 222 514 713 E-MAIL [INFO@FOXGALLERY.CZ](mailto:info@foxgallery.cz)
WEBOVKA WWW.FOXGALLERY.CZ TISKNE T.A. PRINT

PRÁZDNINOVÝ ART CAMP

POD VEDENÍM ODBORNÝCH LEKTORŮ — DESIGNERŮ A ŠPERKAŘŮ

KDY: 10. — 17. 8. 2013 (VLASTNÍ DOPRAVA,
PŘÍJEZD 10. 8. K PENZIONU APALUCHA DO 15 HODIN,
V SOBOTU 17. 8. ODVOZ DĚTÍ DO 14 HODIN)

MÍSTO: DOLNÍ MALÁ ÚPA

PROGRAM: V NEDĚLI POZNÁVACÍ VYCHÁZKA STÁLOU
EXPOZICÍ KRKONOŠSKÝCH POHÁDEK SPISOVATELKY
MARIE KUBÁTOVÉ V PROSTŘEDÍ MALÉ ÚPY |
OD PONDĚLÍ DO PÁTKU PROGRAM NA DANÉ TÉMA
A ODPOLEDNE HRY

UBYTOVÁNÍ: PENZION APALUCHA

STRAVA: PLNÁ PENZE

KAPACITA: 16 DĚTÍ VE VĚKU 6-12 LET

CENA: 8 400 Kč

KONTAKT: INFO@FOXGALLERY.CZ

T: 222 514 713, KŘEMENCOVA 176/6, PRAHA 1

PRO DETAILNÍ INFORMACE ČI PŘIHLÁŠENÍ PIŠTĚ NA EMAIL:

MICHAELAKYSILKOVA@FOXGALLERY.CZ

WWW.FOXGALLERY.CZ

J A R O 2 0 1 3

STR.04

EVA EISLER
PATŘÍ MEZI NEJVÝZNAMNĚJŠÍ
SVĚTOVÉ DESIGNÉRY
SOUČASNÉHO ŠPERKU

STR.12

ČESKÉ NADĚJE
KARLA OLŠÁKOVÁ
TEREZA VOLNÁ

STR.16

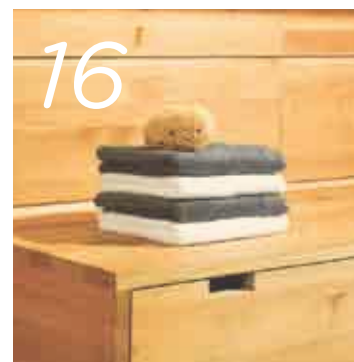
INTERIÉROVÝ DESIGN
HŘEJIVÁ INTIMITA DŘEVA

STR.20

CESTOVÁNÍ ZA UMĚNÍM
A BŮH STVOŘIL PROVENCE

STR.24

MÓDA
MINI MAXI REVOLUCE
ZLATÁ ŠEDESÁTÁ, ROZEVLÁTÁ
VOLNOMYŠLENKÁŘSKÁ,
ODVÁŽNÁ, ŠTASTNÁ

EVA EISLER

„BYLA TO NEUVĚŘITELNÁ SOUHRA ŠTĚSTÍ“

TEXT: DENISA ZDYCHYNCOVÁ

ZDĚDILA JSTE TALENT PO NĚKOM Z RODINY?

Můj otec byl vědec, inženýr, matematik. V 50. letech stál u zrodu robotiky, záhy začal přednášet po světě. Specializoval se na vývoj exaktních průmyslových obráběcích strojů. Pro university, kde přednášel, získával velké zakázky od významných firem. Pracoval například na projektech pro NASA, kdy mamutí robot s absolutní přesností na setiny milimetru frézuje komplikované tvary do materiálů, jako hliník, ocel, dural a podobně. Byl zarytým antikomunistou, ale protože byl vědecká kapacita, nechávali ho jezdit do světa. Začátkem 70 let mu ale najednou řekli, že už nikam nepojede. Otec tušil, že by se mohl dostat do vážných pracovních problémů a tak emigroval. To mě a mým bratrům znemožnilo studovat.

Matka vystudovala Akademii výtvarných umění, byla v ročníku například s Karlem Malichem. Po škole začala pracovat pro jednoho úspěšného designéra, ale když se jí narodily děti, musela udělat kompromis. Celý život pak učila. Mnoho lidí, kteří u ní vystudovali, na ní dodnes vzpomínají. Byla neuvěřitelná v tom, jak byla vynalézavá a soběstačná. Se vším si uměla poradit a navíc měla úžasný styl – v oblékání, v tom, jak uměla dávat věci dohromady. Byla navíc velmi skromná a pokorná. Takže kreativitu jsem určitým způsobem po rodičích zdědila.

SETKÁVALA SE U VÁS DOMA SPOLEČNOST INTELEKTUÁLŮ, MEZI KTERÝMI SE MATKA POHYBOVALA?

Matka měla pár kamarádek malířek, které se u nás setkávaly, ale spíše jsme žili v rodinném kruhu. Otec měl řadu koníčků, miloval tenis, lyžování, rád tancoval.

JAK JSTE SE DOSTALA K VÝROBĚ ŠPERKŮ?

Nemohla jsem tady dělat žádnou kloudnou práci,

protože jsem nemohla vystudovat. Tak jsem dělala všechno možné – ilustrovala encyklopedie, pracovala jsem pro filmový ústav, pro liberecké výstavní trhy a podobně. Pak jsem potkala svého muže, který v té době pracoval v ateliéru Sial u Karla Hubáčka. Vzali jsme se a já jsem začala pracovat v Sialu jako projektant. Později se nám narodily děti a mě už nebavilo sedět u rýsovacího prkna. Začala jsem tedy intenzivněji vytvářet šperky. Já jsem si je ale dělala vždy, byla to forma osobní exprese ale i rebélie vůči konzervativnímu postoji. Byla to forma Ready-Made, třeba z kuchyňského náčiní, rozebírala jsem zubní vrtačky, protože mě fascinoval exaktní materiál – nerez, chrom a podobně. Jezdila jsem do skláren a tam jsem si nechávala foukat zvláštní tvary, které jsem s kovem různě kombinovala. Začala jsem vystavovat na Bertramce, což byly dnes už takové kultovní přehlídky, ale i v Londýně a Kanadě.

S RODINOU JSTE DLOUHO ŽILA V NEW YORKU, JAK DOŠLO K VAŠEMU ODCHODU Z TEHDEJŠÍHO ČESKOSLOVENSKA?

Můj muž v Sialu pracoval se svými kolegy na projektu pro západní Berlín. Shodou různých okolností se mohli zúčastnit významné architektonické soutěže, do níž byli pozváni světoví architekti. Vznikla sice určitá polemika, jestli mezi ta zvučná jména pozvat mladé, neznámé architektky z komunistické země, ale nakonec je pozvali. John odjel návrh do Berlína odprezentovat a dopadlo to tak, že v soutěži získali spolu s finským architektem Erskinem druhou cenu. V porotě byl i americký architekt Richard Mayer, který manželovi nabídl, ať se mu ozve, kdyby měl zájem o stáž v jeho kanceláři v New Yorku. Navázali korespondenci a tak jsme o tom začali trochu uvažovat. Možnost jet do New Yorku mi připadala skvělá.

EVA EISLER

Patří mezi nejvýznamnější světové designéry současného šperku. Věnuje se také architektuře, designu nábytku, výtvarnému umění, je kurátorkou výstav a vede ateliér K.O.V. na UMPRUM. Přes dvacet let žila ve Spojených státech, kde působila na New York university, Parsons school for design a Rhode Island School of Design. Její díla jsou zastoupena ve sbírkách významných světových muzeí. Získala řadu ocenění, například od New York Foundation for the Arts and Form, Bellagio Center (Rockefeller Foundation), Bundesverband Kunsthandwerk. Má dva dospělé syny, jeden z nich učí v Česku na Waldorfské škole, druhý žije v New Yorku a pracuje v oblasti architektury a filmu.

A JAK SE NA TO DÍVALY TEHDEJŠÍ ČESKOSLOVENSKÉ ÚŘADY?

Trvalo tři roky, než jsme dostali povolení. Nakonec ministerstvo napsalo, že jsou velice polichoceni, že architekt světového významu k sobě pozval mladého českého architekta a dostali jsme povolení na půl roku. Po půl roce jsme požádali o prodloužení, které nám zamítli, a tak jsme tam zůstali ilegálně. To byl rok 1983. Za naší nepřítomnosti jsme byli odsouzeni a kdybychom se vrátili, asi bychom si to museli odsedět.

POPIŠTE TROCHU ZAČÁTKY V NEW YORKU...

John nastoupil první den po příjezdu do práce a pracoval téměř 7 dní v týdnu, 15 hodin denně. Jednak proto, že chtěl prokázat, že si toho místa opravdu váží, a jednak také proto, že je workholik. Tak tomu bylo 20 let. Takže všechno kolem rodiny bylo na mě. Navíc jsem měla dvě malé děti – synům tehdy bylo tři a pět let. Musela jsem se v tom neznámém, mohutném městě zorientovat, najít školky, školy, bydlení a všechno zařídit.

NEBYL TO ŠOK, PRO ČLOVĚKA ZE SOCIALISTICKÉHO ČESKOSLOVENSKA, PŘIJÍT NAJEDNOU DO NEW YORKU?

Neměla jsem moc čas věci složitě řešit. A New York mi od první chvíle vyloženě sednul. Navíc, moji rodiče byli takoví svobodní volnomyšlenkáři, otec, když se vracel z ciziny, o všem vyprávěl, jezdili jsme také za ním ještě v šedesátých letech na prázdniny do Anglie, kde několik let přednášel na Manchester University. Ale samozřejmě jsem se musela poprat s tisíci věcmi.

UMĚLA JSTE ANGLICKY?

Uměla jsem, řekla bych, pasivně. Samozřejmě jsem chodila ve škole na angličtinu a později také mluvila s anglickou rodinou mého muže. Ale v New Yorku jsem se rychle zdokonalila, protože mám velkou potřebu komunikovat a vyjádřit se. Když se na to teď zpětně podívám, byla jsem jako žíznivá houba, která do sebe všechno vtahovala. Byl to takový pud sebezáchovy.

JAK SE S PŘESUNEM VYROVNALY VAŠE MALÉ DĚTI?

Přijeli jsme v červnu a já jsem je dala do letního denního tábora. Když jsou děti takhle malé, řeč do nich vnikne samovolně během pár měsíců. Takže Martin šel hned v září do první třídy a Marka jsem dala do židovské školky. Panovala tam velmi přátelská atmosféra, byly tam děti ze všech koutů světa. Kousek od nás byla základní škola OSN a do té chodily děti z Řecka, Indie, Pákistánu, Mexika, Číny - zkrátka odevšad. Do první třídy mnohdy přišly s tím, že anglicky vůbec neuměly. Ale ve škole už měli systém, jak s nimi pracovat. Nemyslím si, že by moje děti měly s přesunem do New Yorku nějaký problém. Já mám ale tendenci si věci idealizovat, to negativní vytěsňuji.

TO JE PRAKTICKÁ VLASTNOST...

To ano. Samozřejmě, staly se i nepříjemné věci. Jednou jsme například šli z Markových narozenin, bylo to v zimě, to mu byly čtyři. Procházeli jsme parkem kolem rybníčku a míjeli jsme dva černochoy, kteří mi říkali, ať dám pozor, že led není dost silný, aby tam děti nespady. Šli jsme dál a když jsme procházeli mezi keříčky, najednou tam stáli tito dva muži, oba v ruce pistoli, každý chytil jedno dítě pod krkem a chtěli, ať jim dám kameru, kabelku, kabát... A já se s nimi tehdy ještě handrkovala a nechtěla jsem jim nic dát! Vysvětlovala jsem jim, že jdeme z narozenin, takže jim kameru nemůžu dát, protože tam mám nahranou oslavu.

NECHALI SI TO VYSVĚTLIT?

Nenechali. Samozřejmě jsem jim nakonec dala všechno co chtěli. Až když jsem přišla domů, tak jsem se z toho zhroutila, protože mi teprve došlo co se stalo. Děti z toho měly zážitek, bylo to jako z nějakého filmu. Jednou jsem také dala Markovi do školky svačinu, sendvič se šunkou. A najednou volají ze školky, že je tam kvůli té šunce všechno vzhůru nohama, protože pro židy to je samozřejmě nepřijatelné. Musela jsem si rychle něco vymyslet, tak jsem řekla že jsem pomíchala sendviče a dala mu jiný, který byl připraven pro naše hosty a že se moc omlouvám...Museli kvůli mě koupit novou lednici.

MLUVILI JSTE NA DĚTI DOMA ANGLICKY NEBO ČESKY?

Když bylo klukům asi 6 a 8 let, jednoho dne se spolu domluvili, že už nebudou mluvit česky. Sama jsem češtinu nepoužívala úplně konzistentně a vůbec si neuvědomila, že jim češtinu pomáhám zapomenout. Neměli jsme tam žádné české známé ani kamarády.

JAKÝ JSTE MĚLI OKRUH ZNÁMÝCH?

Udělala jsem to jednoduše. Když jsem dala děti do školy, otevřela jsem žluté stránky, našla nějakou školu designu, zavolala tam a oni mi řekli, ať se přijdu představit. Byla to Parsons School of Design, slavná škola designu, což jsem tehdy netušila. Přišla jsem k ředitelce, ukázala jí mojí práci a ona mi řekla, že bych tam měla učit. Ohromilo mě to - vždyť jsem sotva mluvila anglicky, chtěla jsem tam chodit na kurzy. Řekla, že dělá večírek pro kolegy a lidi z umělecké branže, a abych přišla. Šla jsem tam, Američané jsou velmi vstřícní, takže mě všem představila a byli to přesně ti lidé, které by člověk velmi toužil znát. Domluvila jsem se s ní, že si vezmu jeden nebo dva kurzy abych pochopila, jak škola funguje, a po pár letech jsem tam začala učit.

A CO BYLO DÁL?

Udělala jsem první sérii prací a někdo řekl - ve Philadelphii je galerie Helen Drutt, dojeď jí to ukázat. Byla to majitelka nejvýznamější galerie současného uměleckého

01 Objekt # 2 - serie TON, 2011

02 Náhrdelník, série TON, dřevo, guma, nerez ocel, 2013

03 Mobius náramek, válcovaná nerez ocel, 2002

BYL TO NĚJAKÝ RODINNÝ RECEPT?

Ne ne, to byla taková moje improvizace. Já vím že to zní tak ideálně, byla však mezitím i spousta kritických situací, ale člověk vzpomíná jen na to dobré.

KDY VÁM BYLO NEJHŮŘ?

Když byl přepaden můj syn. Bylo to v noci na Silvestra, bylo mu patnáct. To dokonce soukromé detektivy, kteří nakonec museli případ uzavřít s tím, že se žádný případ podobný tomuto ještě nestal, a že to možná byla nějaká náboženská sekta.

RADĚJI PŘEJDĚME K PŘÍJEMNĚJŠÍM VĚCEM. KDYŽ NAVRHUJETE ŠPERKY, NAVRHUJETE JE I PŘÍMO PRO KONKRÉTNÍ OSOBY?

Ano, moje šperky hodně kupovaly

sběratelky současného šperku, většinou soustředěné kolem Museum of Art and Design, se kterým jsem také často spolupracovala. Navrhovala jsem pro ně instalace výstav. Ty dámy je dodnes nosí a kupují další. Ale také za mnou chodili lidé, když například vyšel nějaký článek – často to byly architektky, designérky, sběratelky současného umění. Řadu mých věcí má například Zaha Hadid. Když dostávala Pritzkerovu cenu, což je něco jako Nobelovka v architektuře, poslala mi sms, že nemá co na sebe, ať jí něco pošlu. To byl jeden z nejhezčích momentů.

Další velké ocenění bylo, že v roce 1991 jsem byla pozvaná děkanem školy, abych udělala výstavu na fakultě architektury na Kolumbijské univerzitě. Rozhodně jsem byla první, kdo vystavoval šperky na škole architektury tohoto významu.

PROČ SI VAŠE ŠPERKY ZÍSKALY TAKOVOU POZORNOST?

V té době, v 80. letech, se hodně hledala inspirace architekturou. A já jsem takto nějak přirozeně své šperky vytvářela. Od mládí jsem snila o tom stát se architektkou. Proto jsem pojala šperk jako malé architektonické studie. Jako modely pro krajinu lidského těla. Začala jsem také používat exaktní materiál – nerez ocel, s níž tehdy nikdo nepracoval, a tak byly moje věci úplně jiné a snadno rozeznatelné.

NESOUVISÍ VAŠE ZÁLIBA V TĚCHTO MATERIÁLECH A V GEOMETRII S VAŠÍM TATÍNKEM MATEMATIKEM?

Snad, ale dnes již dělám jinak než tehdy. Hledám v práci nové dimenze a osvobození.

šperku. Bez vědomí toho, co to znamená a co mi to může přinést, jsem za ní jela. Ona se na to chvíli dívala a pak se zeptala, jestli by mi nevadilo, kdyby mě reprezentovala. Zastupovala světové ikony autorského šperku. Postupně jsem se s většinou z nich spřátelila. Helen Drutt organizovala výstavy svým umělcům po muzejích v Americe, v Evropě i v Asii a prodávala díla do veřejných muzejních i soukromých sbírek. Abych to shrnula, byla to vlastně neskutečná souhra náhod a štěstí.

PODLE VAŠEHO VYPRÁVĚNÍ TO VYPADÁ STRAŠNĚ JEDNODUŠE...

Začala jsem učit na NewYork University a bylo to kolem roku 1990, kdy jsem New York Foundation for the Arts byla oceněna za svoji dosavadní práci.

Jedinkrát v životě jsem se přihlásila do soutěže o nějakou cenu, a dostala jsem jí. Obnášela 10 000 USD, které jsem investovala na to, abychom se přestěhovali z Queensu na Manhattan. Našla jsem úplnou náhodou 300 metrový loft, který byl cenově dostupný, protože byl na rušné 86. ulici na Upper East Side, ale ve čtvrti, kde je koncentrace muzejí a jen pár bloků od Centralparku. Byl to velmi zajímavý otevřený prostor, který původně sloužil jako kanceláře. Já jsem ale přesně takový byt hledala, působil a měl proporce jak od Miese van der Rohe. Jenom bych byla raději, kdyby byl třeba v Sohu. Ale když jsem tam vstoupila, řekla jsem si – to je přesně, co jsem si představovala. Po vzoru mojí maminky jsem tam vyrobila nábytek, lampy a začala zvat přátele, kolegy umělce, architektky, galeristy, pořádat tam akce a výstavy, až se z toho staly takové společenské salóny. Údajně jsem pekla nejlepší štrůdl v New Yorku.

NA UMPRUM VEDETE ATELIÉR K.O.V. DOSTAT SE DO NĚHO ASI NENÍ PRO STUDENTY JEDNODUCHÉ...

Do prvního ročníku jsme přijali tři lidi.

TO SE MI ZDÁ DOCELA MÁLO, NEBO NE?

My máme podle normy udržovat zhruba 20 lidí v ateliéru. Bereme také stážisty, i ze zahraničí, takže ve výsledku pracuji tak s 18 lidmi, plus s diplomanty, kteří končí. Všichni dostávají stejné zadání, nikoho neupřednostňujeme, mladší se musí učit od těch starších. Očekávám, že kvalita práce studentů prvního ročníku bude srovnatelná s těmi z pátého ročníku.

TAK TO JE TVRDÉ...

Ano, je to tvrdé. Ale v září jsme například měli výstavu v NewYorku a šperk naší prvačky jsem prodala jedné sběratelce za 1000 dolarů. Ptala se mě, proč všechny naše studentské práce stojí 1000 dolarů, tak jsem jí řekla, že 999 mi přijde moc málo a 1001 zase moc. A aby to brala tak, že je vlastně sponzorem, který podporuje náš ateliér, abychom mohli dělat další úžasné věci.

JAK PROBÍHÁ PŘÍJÍMACÍ ŘÍZENÍ DO VAŠEHO ATELIÉRU?

Přijímačky probíhají zhruba týden, přihlášených bývá tak 30-50 lidí, jsou dvě kola, do druhého jich postoupí tak 10. Úroveň studentů, kteří se hlásí, je ale čím dál horší.

HORŠÍ? JÁ MYSLELA, ŽE LEPŠÍ!

Je zde řada škol designu - ve Zlíně, v Brně, Plzni, v Ústí nad Labem a jinde. Studenti se bojí, že se k nám nedostanou, a tak se přihlásí raději tam.

AHA, TAK TO JE ZAJÍMAVÝ EFEKT...

K nám chodí vlastně hlavně ti, co si ani neuvědomují, že se mají bát.

TAKŽE TI NEJSTATEČNĚJŠÍ?

Vezmeme zkrátka lidi, kteří jsou přímo a jsou inteligentní, a potom už si s nimi nějak poradíme. Oni se pak velmi rychle chytanou. Výuka probíhá tak, že s nimi pravidelně dvakrát do týdne mluvíme a korigujeme vývoj práce. Konzultace probíhají se všemi společně, takže ti mladší poslouchají, jak uvažují ti starší. Je s tím spojené velké úsilí, ale když začnou studenti nacházet formy a materiály, tak už je to radost.

UČILA JSTE TAKÉ VE SPOJENÝCH STÁTECH, JAK VYCHÁZÍ ČEŠTÍ STUDENTI VE SROVNÁNÍ S AMERICKÝMI?

To se dá těžko srovnávat. Učila jsem na soukromých univerzitách, kde byla vysoká úroveň. Pracovala jsem s velmi chytrými lidmi, a to usnadní práci, protože rychle chápou, co se od nich žádá. Navíc oni opravdu využívají každou vteřinu, protože škola je velmi drahá. Takže se nestane, že by někdy nepřišli, nebo že by přišli pozdě, či neudělali úkol.

CO KROMĚ VÝUKY NA UMPRUM NYNÍ DĚLÁTE?

Od té doby, co jsem zde, nemám moc prostoru věnovat se šperku. Navrhovala jsem každý rok velkou výstavu, což zabere hodně času. Vyžádali si ode mne výstavu českého současného umění, designu a architektury do Bruselu u příležitosti českého předsednictví, navrhovala jsem například výstavu České sklo 1945 – 1980 ve Veletržním paláci, stálou výstavu barokních uměleckých řemesel ve Schwarzenberském paláci, výstavu Cartier na Pražském hradě, to bylo velmi náročné.

Věnuji se také své vlastní volné tvorbě, obzvláště prostorovým objektům z nerez oceli, navrhují nábytek a různé předměty pro stolování. Organizuji také výstavy našeho ateliéru. Před pár lety jsme měli výstavu v muzeu designu Neue Pinakothek v Mnichově. Pro školu bylo

vystavení studentských prací v tak významné instituci výlučnou záležitostí. Instalaci jsme pak zopakovali v galerii Rudolfinum.

JAK JSTE SE DOSTALA K VÝSTAVĚ CARTIER?

Cartier chtěl v Praze uspořádat výstavu, nejraději na Pražském hradě. Od 80. let sbírají věci, které Cartier od roku 1845 kdy vyrobil. Tak významné kusy se na aukcích ale moc často neobjevují, protože když už je rodina má, tak se jich nerada zbavuje. 13 královských rodin mělo s Cartierem dlouhodobou smlouvu. Na výstavu jsem vybrala přes 362 exponátů z více než 1 400 historických objektů, které Cartier sbírka dnes obsahuje. Každý kousek jsem v Ženevě, kde je sbírka uložena, měla v ruce.

TO MUSELA BÝT KRÁSNÁ PRÁCE. KDE TAKOVÉ KLENOTY UCHOVÁVAJÍ?

Je to v domě, který zvenku vypadá úplně obyčejně, ale řekla bych, že ve vnitřním traktu, kde jsem nebyla, je vybudovaný bezpečný trezor. Začala jsem rokem 1900. Mimochodem, představte si, že začátkem 20. století byly perly dražší než diamanty. Když si tehdy chtěl Cartier otevřít svoji pobočku v New Yorku, odvezli tam jeden perlový náhrdelník a ten jeden jediný perlový náhrdelník vyměnili za krásnou budovu na 5. Avenue, kde Cartier sídlí dodnes. Proces přípravy fungoval tak, že jsem kromě Ženevy jezdila také do archivů a dokumentárního centra v Paříži a vybírala tam doprovodný materiál k výstavě a fotografie rodiny a významných klientů. Poslouchala jsem s nimi spojené příběhy, na kterých jsem pak vytvořila koncept výstavy.

Dozvěděla jsem se i zajímavosti, jako když astronauti poprvé vystoupili na Měsíc, tak deník LeFigaro vyzval čtenáře, aby posílali příspěvky. Z vybraných peněz by pro astronauty nechali něco unikátního vytvořit. Objednali u Cartiera čtyři modely lunárních modulů ze zlata a nyní má Cartier jeden z nich ve sbírce. Neil Armstrong se totiž jednou dostal do finančních potíží když hrál ruletu v Monte Carlu a potřeboval zaplatit dluh. Vzpomněl si, že má něco, co by mohl dobře zpeněžit. Zajímavý je také příběh mexické herečky Marie Felix, která milovala zvířata, a nechávala si dělat šperky v podobě hadů, draků a podobně. Jednou přivezla do Paříže designérům dva malé živé krokodýlky, dala je na stůl a řekla – pospěšte si, ta potvora hrozně rychle roste.

VRÁTÍM-LI SE K VAŠÍ PRÁCI NA UMPRUM, JE NĚKDO Z ABSOLVENTŮ, NA KOHO JSTE OBZVLÁŠT HRDÁ?

Každý rok vyjde pár studentů, kteří dělají skvělou práci a několikrát již byl také někdo jmenovaný na cenu “objev roku” Czech Grand Design. Pravidelně se účastníme Designbloku, za což jsme již obdrželi čtyři zlatá polínka – ocenění za nejlepší školní prezentaci. Snažíme se, aby naši studenti, až vyjdou školu, věděli, co dál.

ŽIVOTĚ JE?

Dosavadní absolventi si zřídili sdružení pod názvem Unosto a společně vystavují. Každým rokem je doporučujeme na mezinárodní výstavy a soutěže, kde získávají ocenění. To, že jsou vystavení světu a že zažívají odezvu a reflexi na svoji práci, je dál motivuje. Ale lehké to samozřejmě nemají.

PROBÍHÁ TAKÉ NĚJAKÁ SPOLUPRÁCE S NAŠIMI FIRMAMI?

Krůček po krůčku se rozvíjí. Jako škola jsme měli tři roky grant od ministerstva na spolupráci s průmyslem. Poslední prezentace školy na Milánském veletrhu a posléze na Designbloku na tom byla přímo založená, jmenovala se Collaboratory, kde se představily vybrané práce studentů z různých ateliérů, které s průmyslem něco vyvíjeli.

SLEDUJETE, CO LIDÉ NOSÍ NA SOBĚ?

Samozřejmě, nejsem slepá. A jsem z toho trochu nešťastná. Když člověk jde na vernisáž třeba do Doxu, tak tam samozřejmě jsou krásní lidé, zajímavě oblečení. Ale to co běžně vidíme na ulicích je komerční, bez nápadu, bez odvahy, bez elegance. Nechci urážet, protože každý se snaží být elegantní, ale mám na mysli takovou trošku extravagantnější eleganci. Lidé se možná bojí – co by řekla sousedka, kolegyně...

KDYŽ TO SROVNÁTE S NEW YORKEM, JE TO VELKÝ ROZDÍL?

Určitě. New York je svět sám o sobě, mekka kultury, velmi bohaté kosmopolitní město, se spoustou lidí pohybujících se v oblastech hudby, filmu, divadla, umění, architektury, designu. Každý je svým způsobem jedinečná osobnost, vyznačující se odvážným osobitým stylem.

VY SAMA SBÍRÁTE ŠPERKY?

Že bych si nějaký koupila, to ne, ale občas si je vyměňujeme s kolegy. **x**

M O J E N E J

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ VLASTNOST PRO ŽIVOT:

ODVAHA

CO NA DRUHÝCH NEJVÍC NESNÁŠÍTE:

UFŇUKANOST

CO NAOPAK NA DRUHÝCH OBDIVUJETE:

OTEVŘENOST

ČÍM SI NEJVÍCE ODPOČINETE?

VE SPOLEČNOSTI MILÝCH PŘÁTEL

KDE BYCH CHTĚLA ŽÍT:

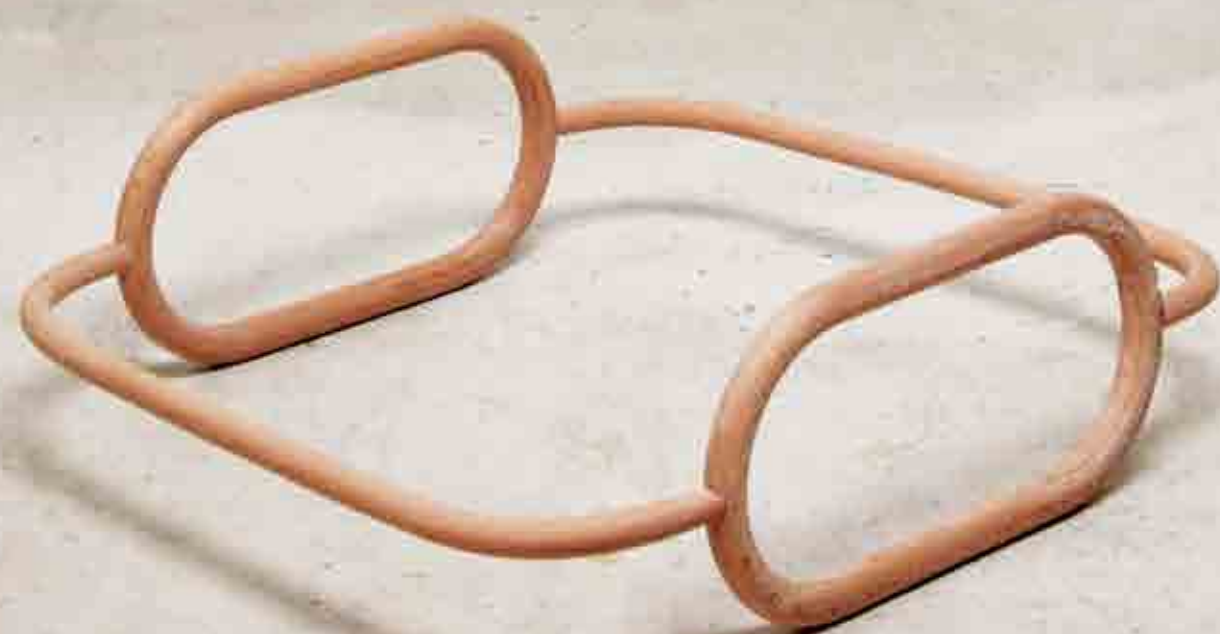
TAM, KDE JSEM ŠTÁSTNÁ

OBLÍBENÁ KNIHA:

SIDDHARTHA OD HERMANA HESSEHO

CO NEJRADĚJI JÍTE:

JÍDLO UVAŘENÉ S LÁSKOU

KARLA OLŠÁKOVÁ

Zatím je asi neznáte, ale mají „dobře našlápnuto“. V oblasti výtvarného šperku se možná jednou prosadí tak, že jejich jméno budou znát i v zahraničí. A my Češi budeme hrdí na to, že jsou „naše“: Karla Olšáková a Tereza Volná.

TEXT: KARLA ZDYCHYNCOVÁ
FOTOKREDIT: PETER FABO

JAK JSTE SE K DESIGNU ŠPERKU DOSTALA?

Tak nějak přirozenou cestou. Maminka vede od roku 1994 ve Frýdku-Místku Galerii Langův dům, takže jsem byla uměleckým prostředím formována téměř odmalička. Poprvé jsem se šperkem přišla do kontaktu na pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Nejzásadnější však bylo setkání s profesorem Vratislavem Karlem Novákem. Zkusila jsem pak přijímačky do ateliéru Kov a šperk na VŠUP a napodruhé se to podařilo.

NA VŠUP JSTE STUDIOVALA V ATELIÉRU K.O.V.?

Ano. První dva roky pod vedením Prof. V. K. Nováka (tehdy ateliér Kov a šperk). Poté nastoupila Eva Eisler a ateliér se přejmenoval na K.O.V.

BYLA JSTE SE ŠKOLOU SPOKOJENÁ?

Moc! Ale rychle to uteklo. Nejdřív si říkáte, že šest let je dlouhá doba, ale ve výsledku to bylo velmi krátké. Změnu ve vedení ateliéru jsem nejdříve nesla těžce, jelikož V. K. Novák byl moje srdeční záležitost, ale když to hodnotím zpětně, tak mi změna vlastně prospěla.

ČÍM?

Člověk získá nové zkušenosti, jiný pohled na věc a kontakty. Absolvovala jsem rovněž dvě zahraniční stáže, které mi rozšířily obzory. Jedna byla v Peru, taková spíše cestovatelská, a druhá v Bratislavě v ateliéru S+M+L-XL Kov a šperk vedený charakteristickým Prof. Karolem Weisslechnerem.

OVLIVNILA OSOBNOST VEDOUcíHO ATELIÉRU VAŠI DALŠÍ TVORBU?

Mám ráda kinetické věci, které reagují na pohyb a žijí si vlastním životem, a to je taková „novákovina“. Ale zároveň se mi líbí geometrie, čisté tvary a jak lze minimem vyjádřit maximum, což je taková „evovina“. Takže asi ano...

DESIGNÉR ŠPERKU NA VOLNÉ NOZE TO ASI POTÉ, CO VYJDE ZE ŠKOLY, NEMÁ ZROVNA LEHKÉ...

To nemá, vyžaduje to velké úsilí a stoprocentní nasazení. V Praze jsou galerie, jejichž prostřednictvím můžete prodávat, chce to však ukázat věci v zahraničí. Myslím, že pro mne nejzásadnější bezprostředně po ukončení školy bylo získání ocenění Marzee Graduate Prize 2011, kterou uděluje prestižní holandská

Karla Olšáková: „Nejdůležitější vlastnost pro život? Skromnost.“

galerie Marzee soustřeďující se výhradně na prezentaci autorského šperku. Díky tomu jsem se dostala na šperkařské sympozium do Belgie, což byla úžasná záležitost.

Následně pak byla má práce vybrána pro mezinárodní přehlídku současného šperku Schmuck 2012 konaného každoročně v Mnichově. Díky těmto kontaktům jsem se stala součástí soukromých zahraničních sbírek, z čehož mám velkou radost.

CO DOSUD POVAŽUJETE ZA SVŮJ NEJVĚTŠÍ ŽIVOTNÍ ÚSPĚCH?

Že se můžu živit tím, co mě baví. Na povolání designér šperku mi připadá skvělé mimo jiné i to, že ho můžete vykonávat kdekoli. Co všechno vlastně potřebujete? Téměř vše se mi vejde do malého kufříku. Jsou však i kolekce šperků, u kterých se

neobejdu bez rozměrnějších strojů jako je bruska, pila nebo stojanová vrtačka.

STÁVAJÍ SE NĚKDY PŘI VÝROBNÍM PROCESU NEZAMÝŠLENÉ VĚCI, ALE NAKONEC POVAŽUJETE VLASTNĚ ZA PĚKNÉ?

Stávají, jelikož práce je neustálý experiment. **Tereza Volná:** „Když jsem dělala bakalářskou práci, tak jsem zjistila, že fréza udělala úžasný dekor, jaký by mě vůbec nikdy nenapadl. Nechala jsem ho tam. Někdy jsou to věci, které člověk nevymyslí.“

MŮŽE TUTO PRÁCI DĚLAT ČLOVĚK, KTERÝ MÁ DOBRÉ NÁPADY, ALE NENÍ MANUÁLNĚ ZRUČNÝ?

Já myslím, že si člověk vždycky nějak poradí. Při nejhorším z toho co se mu tak úplně nepovede může udělat záměr (smích).

AHA, TAKŽE TAKHLE JE TO S MODERNÍM UMĚNÍM... TAK ZASE VÁŽNĚ – KDE BERETE INSPIRACI?

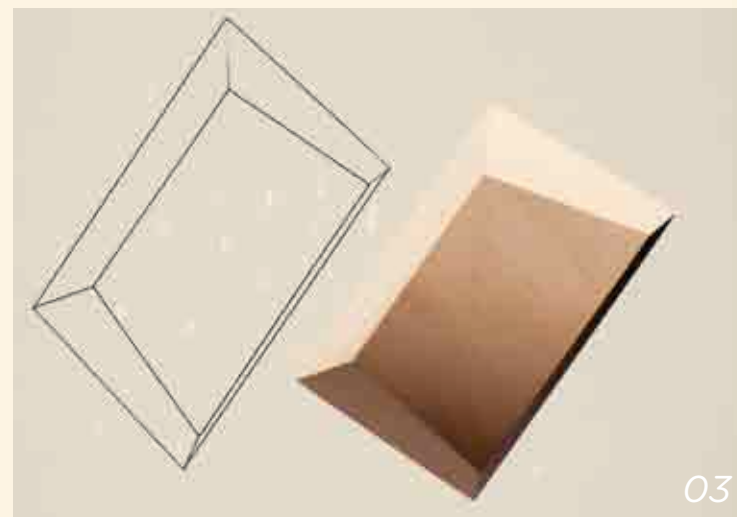
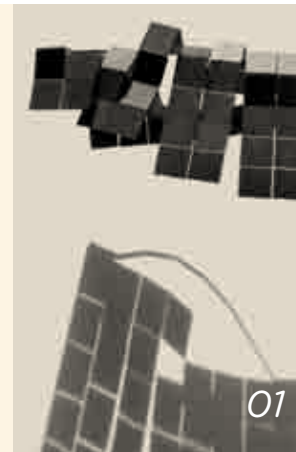
Někdy mě osloví samotný materiál, nějaká jeho vlastnost. Někdy je to kniha, jako to bylo třeba u diplomové práce, kde mi hlavním inspiračním momentem byla kniha Alenka v kraji divů a za zrcadlem. Někdy mě něco napadne jen tak na čerstvém vzduchu. Před časem například vznikla úplně náhodně nová kolekce s Kateřinou Matěchovou, se kterou fungujeme jako studio dechberoucí u ohně. Zjistily jsme, že se u opáleného dřeva dá narušovat jeho struktura a my tak můžeme docílit jemného reliéfního detailu.

ČEHO BYSTE V ŽIVOTĚ CHTĚLA DOSÁHNOUT?

Chtěla bych, aby mě šperkařská práce stále tak bavila aby mi to šlo ještě lépe.

KDE BYSTE NEJRADĚJI CHTĚLA ŽÍT?

Klidně v Mikulově, klidně u nás na severní Moravě. Ale jsem spokojená i tam, kde jsem teď, to znamená v Praze. **x**

01 Šachovnice z kolekce Co jsem našla za zrcadlem / dýha

02 Z kolekce Zrcadlení / brože / 2011

03 Z kolekce Změny proporcí

M O J E N E J

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ VLASTNOST PRO ŽIVOT:

SKROMNOST

CO NA DRUHÝCH NEJVÍC NESNÁŠÍTE:

POVRCHNOST

CO NAOPAK NA DRUHÝCH OBDIVUJETE:

VAŠEŇ PRO VŠECHNO

OBLÍBENÁ KNIHA:

MÁM RÁDA POHÁDKOVÝ SVĚT, TAKŽE

NAPŘÍKLAD FIMFÁRUM OD JANA WERICHA,

NEBO ALENKA V KRAJI DIVŮ A ZA

ZRCADLEM OD CARROLLA LEWISE

POSLEDNÍ UMĚLECKÉ DÍLO, NA

KTERÉBYCH SE CHTĚLA DÍVAT:

ŽÁDNÉ MĚ V TUHLE CHVÍLI NENAPADÁ...

SAMA JSEM ALE ZVĚDAVÁ, CO ŽE TO BUDE.

TEREZA VOLNÁ

TEXT: DENISA ZDYCHYNCOVÁ
FOTO: JAN BIGAS

Tereza Volná:
„Úspěch je, když
člověk nemusí
dělat kompromisy“

JAK JSTE SE K DESIGNU ŠPERKU DOSTALA?

Já se věnuji spíše teorii šperku, než jeho výrobě. Studovala jsem design a jako bakalářskou práci jsem dělala sérii USB portů jako šperků. Protože mě to bavilo, přihlásila jsem se později na UMPRUM na teorii designu a na stáž jsem šla do ateliéru K.O.V.

NEMÍVÁTE OBČAS CHUŤ SI SAMA NĚJAKÝ ŠPERK VYROBIT?

Sem tam ano. Když jsem byla na stáži, pár jsem jich udělala. Nebyly to ale klasické šperky, protože jsem neměla školení ve zlatničíně. Spolu-práce s ostatními šperkaři mě však samozřejmě ovlivňuje a možná ještě nějaké šperky vytvořím. Připadá mi, že pokud bych chtěla designový šperk koupit na internetu, vlastně není kde. Přes web se spíše prodávají menší nebo levnější věci. Kromě toho u nás kultura šperku není moc rozvinutá. Ale i ve světě umělecký šperk prodávají spíše galerie, na internetu toho zatím moc není.

ZDÁLO SE MI, ŽE PRO ZAČÍNÁJÍCÍ DESIGNÉRY BY TO BYLA DALŠÍ ŠANCE JAK SE PROSADIT.

Moc to tak zatím nechodí. Důvodem je i to, že často jde o hodně nezvyk-

lé věci. Mohou být třeba hodně velké a podobně. U klasického šperku poznáte, jestli vám bude sedět. Designový šperk je lepší si vyzkoušet.

CO POVAŽUJETE ZA SVŮJ NEJVĚTŠÍ DOSAVADNÍ ÚSPĚCH?

Úspěch je, když člověk nemusí dělat kompromisy. Jinak jsem moc ráda, že se nám podařilo dát dohromady naši skupinu „Unosto“. Není to úspěch jednoho člověka, je to věc, kterou tvoříme společně. Nejen proto, abychom se zviditelnili, ale protože si myslíme, že je potřeba kultivovat prostředí, které tady kolem šperku a designu existuje. Tradice výstav výtvarného šperku, který dělají lidé z Unosto, tady v podstatě není. Takže si myslím, že je to docela důležitá práce a beru to za velký úspěch.

MŮŽETE POPSAT, JAK SKUPINA UNOSTO FUNGUJE?

Je nás celkem devět, všem je kolem 30 let a jsme absolventi UMPRUM. Myslíme si, že v naší generaci se šperky dělají zajímavě a dobře a snažíme se společně to co děláme vystavovat a propagovat. Zveme si i hosty, abychom ukázali, že to není jenom Unosto, kdo dělá zajímavé

šperky. Inspirovala nás k tomu podobná skupina šperkařů v Bratislavě. Když porovnáte situaci tady a se zahraničím, jak z toho vycházíme? Co se týče prodeje a galerijní sítě, tak to je velký rozdíl, především na západ od nás. Často jezdíme do Německa, kde se každoročně pořádá velká přehlídka šperku s názvem Schmuck, zákazníci jsou zvyklí tam chodit do galerií. To samé je v Holandsku, v Anglii. Tady to tak běžné není. S tím souvisí i výstavy šperků, které se tady moc často nekonají.

KDE KOUPIŤ DESIGNOVÝ ŠPERK MIMO PRAHU?

Například v Brně existuje galerie Leporelo+, kde vystavují designéři šperku a něco pomalu vzniká také v Ostravě. Výstavy sem tam jsou. My jsme teď navázali pěknou spolupráci s Muzeem skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, kde má vždy po třech měsících jeden člen skupiny Unosto výstavu svých šperků.

ČEHO BYSTE CHTĚLA V ŽIVOTĚ DOSÁHNOUT?

Budu spokojená, když nebudu muset dělat moc kompromisů. Chci dělat věci, u kterých mám pocit, že za něco stojí, za kterými si budu stát.

x

01

02

M O J E N E J

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ VLASTNOST PRO ŽIVOT:

OPTIMISMUS

CO NA DRUHÝCH NEJVÍC NESNÁŠÍTE:

HLOUPOST

CO NAOPAK NA DRUHÝCH OBDIVUJETE:

TOLERANCI

OBLÍBENÁ KNIHA:

ROKY VE DNECH A DNY V ROCE OD JIŘÍHO KOLÁŘE

POSLEDNÍ UMĚLECKÉ DÍLO, NA KTERÉ BYCH SE CHTĚLA DÍVAT:

DO PŘÍRODY.

KDE BYSTE NEJRADĚJI CHTĚLA ŽÍT?

ZÁLEŽÍ NA TOM, S KÝM ŽIJETE. MOMENTÁLNĚ JSEM SPOKOJENÁ TAM, KDE JSEM. TAKŽE V PRAZE.

03

HŘEJIVÉ DŘEVO V KOUPELNĚ

TEXT: PETR SEDLÁČEK
FOTO: ZDROJ ARA KOLÍN

Z koupelny udělá tento přírodní materiál designový prostor pro regeneraci těla i duše...

Ačkoli dřevo není ve všeobecném povědomí vnímáno jako materiál vhodný do vlhkého prostoru koupelny, jeho použití v těchto prostorách vůbec nic nebrání. Naopak. Tento bytostně přírodní materiál doplňuje vodu jako přírodní živěl. Přidáte-li několik solitérů v podobě kamenů různých velikostí, stane se koupelna dokonalým místem relaxace. Toho, že se dřevo v kontaktu s permanentní vlhkostí kroutí, bobtná či trouchniví se nemusíte bát. Je však potřeba vybrat správný druh. Důležité je, zda z něj chcete mít koupelnový nábytek a doplňky, podlahu, obložení stěn či dokonce celou vanu.

Nejlépe snášejí vlhkost tmavá a těžká dřeva pocházející z tropických oblastí. Je to proto, že toto dřevo má mimořádnou hustotu a kromě toho, že je tvrdé, je i velmi mastné. Nejlépe se hodí na koupelnové podlahy, ale třeba také na umývadla i samotné vany. Nejspolehlivějšími druhy by měly být některé z amazonských dřevin: Maçaranduba, Ipê, případně Jatobá či Muiracatiara. Vhodné jsou i africké dřeviny, jako Teak či Wenge, ale dřevo z Amazonie je v tomto ohledu přece jen nejdolnější. Má to svoji logiku – tamní pralesy jsou svojí vlhkostí pověstné. Je však třeba brát v úvahu, že výrobky z tohoto dřeva jsou velmi těžké. Existují i luxusní dřevěné vany v ceně až kolem půl milionu korun, které váží tolik, že ji lze přemísťovat pouze jeřábem. Trochu jiné je to s koupelnovým nábytkem a doplňky. V tomto případě je vhodné sáhnout po jiných typech dřeva – například po cedru. Mezi vlhku odolnými dřevy je právě cedr legendou. Vysocí se cení zejména jeho odolnost proti hnilobě a napadení škůdci. Snadno se opracovává a má nádhernou strukturu kombinovanou s paletou teplých měkkých

tónů, od lehkého jantaru až po barvu tmavého medu. Zůstává stále lehce aromatický a jeho charakteristická vůně vám bude v koupelně navozovat příjemné uvolnění. Autorkou sady koupelnového nábytku z tohoto druhu dřeva je i architektka a designérka Markéta Cajthamlová: „Můžeme se pochlubit ucelenou řadou koupelnového nábytku, obkladovými deskami na zdi, rošty na

Existují i luxusní dřevěné vany v ceně až kolem půl milionu korun, které váží tolik, že je lze přemísťovat pouze jeřábem.

podlahu i dalšími doplňky, přičemž vše je z cedru,“ říká a doplňuje: „Chtěli jsme navrhnout ucelenou podobu koupelnového a saunového

nábytku na sto let. Proto jsme připravili nadčasový koncept, který nepodléhá trendům a který je možné do koupelny nainstalovat buď v ucelené řadě, anebo jen jako jednotlivé kusy.“

A jaké dřevo je nyní nejvíce v módě? V podstatě chybu neuděláte ať sáhnete po jakémkoli druhu. Každý zaujme svým originálním dekorem. K nejoblíbenějším patří tmavý eben, bělený dub, tmavé wenge, ale i světlejší buk, javor či bambus. Opatrní byste měli být při kombinování několika druhů, protože to může ve výsledku působit chaoticky. Architektka Markéta Cajthamlová radí doplnit dřevo raději jinými materiály:

„Dřevo velice dobře ladí například s betonem, kamenem, keramickými obklady, sklem, kovem, zkrátka se vším.“

Pokud jde o design dřevěných výrobků, můžete se rozhodnout jak pro moderní, odlehčené tvary, tak pro tradiční pojetí vycházející z historie. To se hodí především na chalupy či do historických objektů. Svoji renesanci zažívají repliky starodávných kádí a škopků, které se vracejí do současných koupelen. Jsou velmi originální a navozují časy dávno minulé. Pustit se samozřejmě můžete i do nevšední kombinace velmi tradičního kusu s modernou, ale v takových případech je potřeba vše dobře promyslet, aby místo designové koupelny nevznikl nevzhledný kýč. Kromě velkých koupelnových kusů se v historizujícím stylu nabízí také menší doplňky – dřevěné a bambusové mýdlenky, kelímky a misky. **Důležitý je především kvalitní materiál a co nejpečlivější zpracování.** Moderní technologie naštěstí vybavují dřevo velice účinnými zbraněmi proti negativnímu působení vody a vlhkosti. Brání poškození povrchu, průniku vlhka do nitra materiálu a jeho následnému

zkroucení. Na nejvíce ohrožená místa – například na čelní plochy nábytkových skříněk – instalují někteří výrobci takzvanou bio desku. Tu tvoří až tři vrstvy křížem lepeného masivního dřeva, které se nedeformuje.

Další metodou je ošetření hran nábytku a jejich polepení voděodolnou překližkou či některým z jiných impregnovaných materiálů. Hrany totiž bývají nejčastějším místem vstupu vlhkosti do nábytku. Samostatnou kategorií je dřevo na podlaze koupelny. Není-li položena odborně, její životnost bude omezená. Je třeba volit z dřevin, které mají malý koeficient bobtnání. Jak již bylo řečeno, většinou se jedná o exotické dřeviny dovážené z pralesů Jižní Ameriky. Na podlahy se používá dřevo bez předcházející povrchové úpravy. Jinak totiž hrozí nebezpečí, že se vlhkost dostane do neošetřených spár. Proto se povrchová úprava provádí teprve po nainstalování do koupelny, čímž se na podlaze vytvoří souvislá ochranná vrstva. Musíte počítat také s tím, že pokud se použijí silné vrstvy lesklých laků, může po namočení povrch klouzat.

Nejkritičtější místem jsou z hlediska pronikání vlhkosti především spáry, místa pod přechodovými lištami nebo spojení mezi jednotlivými parketami. S dřevem vstupuje do koupelny příroda, která není neměnná, ale žije. Berte tedy v úvahu, že se změnou vzdušné vlhkosti dřevo pracuje. A vyžaduje samozřejmě specifickou péči. Designérka Markéta Cajthamlová doporučuje: „Dřevo je napuštěno vosky nebo olejem a obojí je nutné po čase obnovit. Nečistoty je ideální stírat vlhkým hadrem nejlépe s roztokem oleje určeného k čištění. Olej zvýrazní jemnou strukturu, kresbu i odstín dřeva, jehož kvalita tím dokonce roste. Olej se totiž vsákne dovnitř a zvýší jeho tvrdost.“

Náročnější je údržba dřevěných podlah. Lakovaná podlaha sice nevyžaduje tak častou obnovu, stačí zhruba jednou za tři roky, ale odborné lakování musí pokaždé provést specializovaná firma. Tropické dřevo ovšem zůstává plně funkční i bez úpravy, jen dostane patinu a na povrchu popraská. Styk s vodou mu však slovy odborníků dokonce prospívá a praskliny se ve vlhku opět zatáhnou. ✕

A BŮH STVOŘIL... PROVENCE

Vezměte tu nejkrásnější azurovou mořskou modř, směsici omamných vůní prosluněného borovicového háje, levandule, divoce rostoucích bylinek, citrusů, fíkovníků a starých odrůd růží...

TEXT: DENISA ZDYCHYNCOVÁ

Přidejte středověké křivolaké uličky a gastronomické speciality v podobě čerstvých mořských plodů, toho nejlepšího panenského olivového oleje, delikátních sýrů a vynikajícího vína. Všechno to zamíchejte a vznikne: ráj na zemi. Přesně taková je Provence. Není divu, že zde nacházeli inspiraci nejslavnější umělci světa.

Jižanské kouzlo

V Provence je toho k vidění a ochutnání tolik, že by to vydalo na několik měsíců dovolené. Záměrně jsme pro tento článek vybrali malou oblast na samém jihu Provence – Nice a její blízké okolí. Můžete se sem totiž snadno vypravit třeba jen na prodloužený víkend. Především v období května a června má zdejší rozkvetlá příroda nezaměnitelné kouzlo. Ideální je dopravit se letadlem do Nice, tam si pronajmout auto a podnikat výlety do okolí. Cena pronájmu vozu je přibližně od 220 korun za den.

Celá zdejší oblast byla osídlena již asi šest tisíc let před naším letopočtem a proto zde najdete

Ráj na zemi. Přesně taková je Provence. Není divu, že zde nacházeli inspiraci nejslavnější umělci světa.

památky snad ze všech historických období. Mimořádná malebnost tohoto místa se zvláštním, pronikavým a přesto jemným světlem sem lákala spoustu slavných umělců. Samotná Nice je překrásné město, co by kamenem dohodil do Cannes nebo do Monaca. Pestrá skladba zdejší architektury vás nenechá se nudit. Uzoučké uličky středověkého rázu, které jsou lemované barevnými domy s typickými mírně oprýskanými okenicemi a miniaturní balkónky s vyvěšeným prádlem dýchají pravou jižanskou atmosférou a zavedou vás hluboko do historie.

Na zdejší Cours Saleya se už od 17. století každý den kromě pondělí konají věhlasné květinové, ovocné a zeleninové trhy. Na sedm kilometrů dlouhé Promenádě des Anglais, která lemuje širokou pláž s průzračnou vodou, se zase díky okolním honosným budovám přenesete do období Belle Époque, tedy do přelomu 19 a 20. století. Tehdy si také toto místo oblíbili slavní malíři.

Matisse – král barev

Asi nejvíce je Nice spojena se jménem velkého mistra zářivých barev Henri Matisse. Ten do Nice poprvé přijel v prosinci roku 1917, aby se tu léčil z vleklé bronchitidy. Jenže – jen co přijel, začalo pršet, a nepřestalo celý měsíc! Matissovi se zdálo, že nemá cenu na tomto příšerném místě zůstat, a rozhodl se odjet. Druhý den však přišel mistrál, rozehnal mraky a udělalo se překrásné počasí, které je pro tento kraj tolik typické „Když jsem si uvědomil, že se mohu každé ráno probouzet s pohledem na zdejší překrásné světlo, nemohl jsem uvěřit svému štěstí,“ napsal později Matisse.

Vila Kerylos

A rozhodl se zůstat natrvalo. Mimochodem – byla velká náhoda, že se tento nadaný malíř vůbec malířem stal. Pocházel z rodiny obchodníka s obilím, a rodiče si pro něho představovali daleko méně romantickou kariéru. Ani Henri k umění nijak netíhl. Až jednou, když onemocněl zánětem slepého střeva, si začal na čísi radu krátit dlouhý čas malováním. A zjistil, že nic jiného vlastně dělat nechce. Zářivé barvy jeho obrazů však zpočátku nebyly přijaty s pochopením a například výstava na Podzimním salónu se stala skandálem, který šokoval celou Francii. V roce 1939, na prahu druhé světové války, se Matisse rozvedl se svou manželkou, s níž žil přes čtyřicet let a s níž měl několik dětí. Kdo ví, zda svou roli sehrál i jeho vřelý vztah k modelkám, který ostatně nikdy neskrýval. Zatímco Matisse mohl jako „zdegenerovaný“ umělec relativně v klidu žít pouze na jihu Francie, jeho žena a dcera žily na severu, kde obě zatkl gestapo. Matissův syn se aktivně účastnil odboje a výbušniny schovával pryč i ve svých sochách. V Nice žil Henri Matisse prakticky až do své smrti roku 1954 a pochován je na zdejším hřbitově Cimiez.

Ve zdejším Matissově muzeu, umístěném v překrásné vile italského charakteru, najdete nejen slavná díla

V Provence je toho k vidění a ochutnání tolik, že by to vydalo na několik měsíců dovolené.

ze všech období jeho tvorby, ale také velké množství předmětů osobních potřeby, které umělec přibližují doslova na dotek. Dalším umělcem, který je silně spjatý s Nice je Marc Chagall. Pocházel z dnešního Běloruska, ale brzy odešel do Paříže kde se rychle zapojil do okruhu umělecké bohémy. Do Provence přichází až po mnoha životních peripetiích po druhé světové válce. I on se zamiloval do zdejšího světla, což se promítlo do jeho tvorby vitráží, které poskytovaly divákovi úchvatnou hru paprsků pronikajících skrze barevná skla. V Nice rozhodně navštivte unikátní muzeum Biblického odkazu, plné Chagallových děl. Otevřel ho sám umělec v roce 1973, takže letos slaví kulaté 40 narozeniny a natrefit zde můžete na mnoho zajímavých akcí. Chagall pracoval na sérii obrazů s biblickou tematikou od padesátých let. Nejprve neměl v plánu tak rozsáhlý cyklus a chtěl pouze oživit kapli du Calvaire v nedalekém městečku Vence. Tam totiž bydlel

a právě Vence je další místo, které byste rozhodně neměli minout. Od Nice je vzdálené jen něco přes 20 kilometrů, je usazené na vysokém kopci a obklopené růžovými zahradami, které v horkých dnech dokáží provonět celé okolí. Založili ho již staří Římané a dýchá pravým jihofrancouzským koloritem. Do Vence se v roce 1943 na čas přestěhoval také již zmíněný Henri Matisse. Ukryl se zde totiž před hrožícím bombardováním Nice a ubytoval se ve vile s poetickým názvem „Le Reve“ (sen). Vilu stojící uprostřed zahrady plné tropických rostlin si Matisse natolik zamiloval, že ačkoli původně chtěl ve Vence strávit jen několik týdnů, zůstal celých pět let. A díky tomu toto malé městečko ukrývá skutečnou architektonickou perlu – Růžencovou kapli. Tato bělostná stavba střídmeho stylu je vevnitř zdobená Matissovým cyklem křížové cesty. Barevné vitráže oken působí v jinak bělostném interiéru jako zjevení. Matisse ji navrhl na přání své modelky Monique Bourgeoisové.

Grasse – květinová velmoc

S tou se seznámil v Nice a trvalo mu dlouho, než ji přemluvil, aby mu stála modelem. Když jí řekl, že potřebuje mladou a hezkou modelku, odpověděla: „Mladá jsem, ale hezká – nevím. Říkají, že hezká prý nejsem.“ Nakonec stála modelem mnoha Matissových obrazů. Jejich cesty se časem rozešly a v roce 1943 vstoupila Monique do kláštera dominikánek. Když se čirou náhodou později setkala s malířem, který zrovna ve Vence pobýval, požádala ho (již jako sestra Jacques-Marie), aby pro její klášter kapli navrhl. Matissovi v té době bylo již 78 let. Jen kousíček od Vence (necelých pět kilometrů) najdete další, snad ještě romantičtější městečko Saint-Paul de Vence. Proslavilo se tím, že zde své stopy zanechalo velké množství slavných umělců. Únik z velkoměstského ruchu Paříže zde hledal například spisovatel Jacques Prévert. Objevil Saint-Paul v roce 1941, usadil se zde a navázal tu přátelství s Picassem a dalšími umělci. Vedle něho si Saint-Paul velmi oblíbil také Yves Montand a Simone Signoretová – právě zde se seznámili a zamilovali se do sebe. Yves Montand pravidelně hrával petanque na zdejším Place de Gaulle, ať už s místními, nebo s dalšími celebritami, které za ním jezdili, třeba s Lino Venturou. V roce 1966 do Saint-Paul přesídlil

Marc Chagall se svou ženou Valentinou Brodskou. Často navštěvoval zdejší hostinec Colombe d'or, který dnes patří mezi největší pamětihodnosti města, protože mezi dvěma válkami se zde scházeli umělci těch nejslavnějších jmen. Jestli někde funguje génus loci, je to tady. Majitel hostince se s umělci přátelil a ti mu

Vila Kerylos

mnohdy za poskytnuté služby platili svými obrazy, nebo mu je zkrátka dali darem. Matisse, Léger, Picasso, Calder, Braque – ti všichni zde bývali stálými hosty. Jejich díla, kterými majitel postupně vyzdobil interiér, z něho udělala unikátní muzeum. V pensionu se můžete ubytovat dodnes – k dispozici je 13 pokojů a 12 apartmánů a cena za nocleh je od 300 Euro za noc. Denní menu si můžete dát už za 25 Eur a vítání jsou i domácí mazlíčci, budou-li cestovat s vámi.

Francouzské „savoir vivre“

Francouzské „savoir vivre“ (umění žít) tady nabývá zcela konkrétní podobu. Možná i díky tomu se Marc Chagall dožil požehnaného věku 98 let. Je pochován na místním hřbitově a jeho hrob můžete navštívit. Nedaleko St.Paul nesmíte minout unikátní soukromou galerii Fondation Maeght, která se nachází uprostřed vůni prosyceného borovicového hájku. Manželé Aimé a Margueritte Maeght se usadili v Saint-Paul v padesátých letech a pojmenovali svůj dům „Mas Bernard“ po svém synovi, který zemřel v pouhých jedenácti letech. Manželé byli touto tragédií zcela otřeseni a na radu svých přátel z řad umělců se rozhodli upřít veškeré síly do založení galerie, aby se tak pokusili prožité trauma překlenout a začali opět žít. Vznikla tak unikátní galerie prezentující moderní a současné umění. Budova navržená katalánským architektem Josephem Lluísem Sertem má krásné prostory otevřené ohromnými okny do okolního hájku. Najdete zde díla Giacomettiho, Miroa, Braqua, Caldera, Légera, Chagalla, Bonnarda, Calzolariho, Takise, Tapiese, Monoryho a další. Jsou vystavena nejen ve vnitřních prostorách, ale i v přilehlé zahradě, která tak tvoří unikátní muzeum v přírodě. Kromě stálé kolekce děl výše uvedených umělců zde pořádají i velmi zajímavé krátkodobé výstavy. A jestliže budete po všech těch návštěvách míst spojených s nejrůznějšími umělci unavení, zajedte do Grasse. Leží asi 20 kilometrů od Saint Paul a také se po celém světě proslavilo uměním – ale uměním výroby těch nejlepších parfémů! Toto malé středověké městečko je parfumerickou velmocí. Aby ne. Zdejší zahrady nabízejí k výrobě vonných esencí přehršel mimořádně kvalitních surovin. Některé ze zahrad můžete navštívit, například tu u Vily Noailles. Založil ji vikomt de Noailles a je proslavená především díky obrovské kolekci pivonek a kamélií. Růže zase najdete v zahradě u Vily Fort France. Zde je však lepší se na možnost

Foundation MAESHT

vstupu předem informovat. Právě v Grasse najdete světoznámého výrobce parfémů, značku Galimard. Založil ji Jean de Galimard v roce 1747. Jeho esence vynikaly tak omamnou vůní, že dodával parfémů a pomády i na královský dvůr. Příroda v okolí Grasse má prý zvláštní sílu. Květinová pole růží, jasmínů, pomerančovníků, levandulí či fialek dodávají zdejšímu kraji vůni, jakou jinde nenajdete. Jemnost vonných esencí z tohoto kraje je prý s ostatními nesrovnatelná. Vděčí za to nejen kvalitě místních rostlin, ale také zachovávaní prastarých receptur a způsobu výroby. Tak například pro zdejší kraj typická růže Centifolia, jedna z nejstarších růžových odrůd, kvete jen jednou za sezonu. Pokud květ sběrači nesklidí v den, kdy vykvetl, již ho pro výrobu vonné esence nelze použít. Jasmín zase podle osvědčeného receptu předků sběrači trhají pouze za úsvitu, aby si zachoval maximum vonné složky. Udělat dobrý parfém je zkrátka velká věda. Mimochodem – zkusit si vyrobit vonnou esenci podle vlastní chuti můžete ve zdejší továrně sami. Z Grasse to máte pouhých 30 kilometrů do dalšího malebného místa – Cagnes sur Mer. Právě zde našel v posledních letech života domov slavný impresionista August Renoir. Jeho vilu a ateliér můžete navštívit. Stojí uprostřed zahrady plné pomerančovníků a oliv, které malíř tolik miloval. Vše zůstalo zachováno jako za jeho života, včetně původního nábytku. Renoir zakoupil zdejší tříhektarový pozemek v roce 1907. Jeho manželka, madame Renoirová, se hned dala do plánování stavby domu včetně ateliéru s velkou prosklenou stěnou. Brzy se stal

místem, kde se scházeli Renoirovi známí z řad umělců. Momentálně však vila prochází rekonstrukcí a otevřeno bude mít opět až od července 2013. Zhruba po druhé světové válce se i Cagnes sur Mer stalo místem oblíbeným umělci a dostalo přezdívku Montmartre Azurového pobřeží. Kromě Renoira zde pobývali Soutin, Yves Klein, Modigliani či Derain. Do Cagnes také ráda jezdila herečka Brigitte Bardot či Greta Garbo.

Z Cagnes sur Mer se asi po dvaceti kilometrech jízdy podél pobřeží dostanete na poloostrovek Saint-Jean-Cap-Ferrat, dnes proslavený honosnými vilami. K těm, které

Vila Kerylos

můžete navštívit, patří vila Ephrussi de Rothschild. Baronesa Beatrice Ephrussi de Rothschild ji nechala vybudovat v roce 1905 ve stylu toskánského palazza. Dnes je zde muzeum zahrnující úžasnou kolekci nábytku, koberců a uměleckých děl. Za vidění stojí určitě i okolní rozlehlá zahrada, která se skládá vlastně ze sedmi zahrad vybudovaných v různých stylech – tradičním francouzském, exotickém, japonském či provenskálském. Na terase si pak můžete dát třeba čaj – no uznejte, kdo se může pochlubit, že byl na čaji u Rothschildů? Popularita

Saint-Jean- Cap Ferrat začala v období Belle Epoque, kdy se stal tento poloostrov letním prázdninovým letoviskem slavných z celého světa. Nejrůznější prominenti zde dodnes mají vily skryté zvědavým zrakům v okolní bujné vegetaci často zahrnující i soukromé pláže.

Vila Kerylos

Zdaleka nejzajímavější stavbou této oblasti je však vila Kerylos. Postavena byla mezi roky 1902 a 1908 archeologem Theodorem Reinachem a architektem Emmanuelem Potremolim. A co je na ní tak zajímavého? Jde o naprostý unikát, neboť je precizní kopií šlechtického sídla ve starém Řecku asi z období 2.století před Kristem. Od rozložení pokojů, přes každý jednotlivý kus nábytku až po detaily dekoru je pokusem o znovuzrození antického šlechtického domu. Dech beroucí mozaiky nebo luxus zahrnující i na svou dobu mimořádně vyspělé technické vybavení jako třeba masážní trisky ve sprše musí ohromit každého, kdo vilu navštíví. Kromě umění antických mistrů zde člověk musí obdivovat i zručnost řemeslníků z období počátku století, kteří na replikách pracovali. Tak dokonalé řemeslné zpracování by dnes snad už ani nebylo možné. Každý kus byl přitom vytvořen za použití původních metod. Uvidíte že tento návrat do antiky bude patřit k vašim největším zážitkům z Provence. **x**

MINI MAXI REVOLUCE

TEXT: KATEŘINA ŠRÁMKOVÁ

FOTO: SHUTTERSTOCK. COM

**Zlatá šedesátá — rozevlátá,
volnomyšlenkářská, odvážná, šťastná.
Jak lépe v módě vyjádřit radost ze života
a osvobození, než zkracováním! Jestliže
až do té doby mužům muselo stačit, když
se jim podařilo zahlédnout dámský
kotníček, šedesátá léta přinesla doslova
převrat. A odhalila dosud nevídané.**

Někdy skutečně osudové okamžiky zpočátku osudově vůbec nevypadají. Tak tomu bylo i v roce 1962, když jednoho dne vzala v Londýně mladá budoucí módní návrhářka Mary Quantová do ruky nůžky, stříhla do látky a... první minisukně byla na světě. Nabídla tak světu nový pohled na ženskost a ženskou přitažlivost. Byl to najednou zcela nový styl, který způsobil nejen v módním světě absolutní revoluci. Mnoho mladých dívek zatoužilo po tom, mít jednu ze sukni Mary Quantové ve skříni, protože byly levné, elegantní a moderní. Ženy mohly dát pro-

střednictvím minisukně najevo, že patří k nové, svěží generaci 60. let. Přesto to však zpočátku ultra krátké sukně neměly úplně jednoduché.

Mladičká módní návrhářka, jejímž životním mottem bylo: „vyjádřete své pocity!“, tak zůstala nejprve jen u své obvyklé klientely zvané BOBOS – buržoazní bohémové. Ti byli finančně zajištění a všímali si nových stylů v umění, hudbě a také v módě. Mladé dívky odhalující na ulici svá kolena, bylo něco, co v Anglii nemělo obdoby. Najednou se začali muži otáčet po dívkách a některé konzervativnější dámy se

cítily být pohoršené. Vedlo to až k problémům s policií, kdy se například ženy nesměly na ulicích fotografovat a mnohdy byly vyzývané k tomu, aby se převlékly do něčeho „vhodnějšího.“ Protože móda v Anglii začala být odvážnější, než se původně zamýšlelo, vyvstala ve společnosti otázka: je vůbec nošení minisukni na veřejnosti legální? I přes skandály, které nástup minisukni provázely, se myšlení a chování společ-

nosti postupně radikálně změnilo. Ostatně, jaký boom způsobil nový trend „mini“ ve společnosti je patrné z fotek Philipa Townsenda, který působil v 60. letech jako pouliční fotograf na Carnaby Street, kde to, po módní stránce, žilo nespoutanou okázalostí.

Přes počáteční potíže se minisukním brzy otevřela brána do světa a pronikly i k obyčejným dívkám, které toužily po tom, aby se oprostily od každodenní všednosti a zaujaly své místo v moderním a novém světě. Móda, především minisukně, se začala týkat všech vrstev populace.

Ostatně, jaký boom způsobil nový trend „mini“ ve společnosti je patrné z fotek Philipa Townsenda, který působil v 60. letech jako pouliční fotograf na Carnaby Street, kde to, po módní stránce, žilo nespoutanou okázalostí.

Ve Francii se tohoto nového módního tématu chopil návrhář André Courreges, který v roce 1965 navrhl své první geometricky střižené šaty s krátkou sukní a nazval je Prototyp. Ženy, které si je koupily, měly pocit jakési výjimečnosti. Dříve měla žena jen tři hlavní životní role: dívka, žena, matka. Moderní, francouzské pojetí však začalo, s precizností Francouzům vlastní, odstraňovat dřívější společenská tabu a změny v oblékání nastartovaly také změny v přístupu k ženám a pomáhaly jejich emancipaci. Lidé, kterým se dávání ženskosti tak bezprostředně najevo nelíbilo, neměli čas něco podniknout, protože nástup minisukní ve Francii byl velmi rychlý a dřív než se stačila, zvednout celospolečenská vlna nevole, byly už běžnou součástí šatníku každé dívky.

Více než s obecným celospolečenským postavením měly mladé ženy problémy ve svých rodinách. Ty byly mnohdy pod přísným vedením otců, kteří se s nápadem, že by jejich dcera nosila sukni zakrývající sotva polovinu stehů (a někdy ani to ne), příliš neztotožňovali.

Změny v oblékání nastartovaly také odlišný přístup k ženám.

Nicméně s postupem času mohly ženy být stále víc tím, kým být chtěly a ne tím, co se od nich očekávalo. Dříve byly vnímány jako objekty sexuální a morální kontroly, ale po nástupu nových trendů 60. let odhalovaly své tělo samy, z vlastního rozhodnutí. Některé ženy však neměly problémy pouze se svým okolím. Někdy jim ve zkracování sukni bránila osobní morálka a vychování a dívky nevěděly, jak se s novou příležitostí vyrovnat. Proto byla 60. léta na poli módních trendů ve Francii poněkud zmatená.

Coco Chanel, ačkoli sama jednu módní revoluci zahájila, byla dokonce velmi proti. Nechápala, proč by se měly ženy pyšnit něčím tak ošklivým, jako jsou kolena a ve své práci podnikala všechno pro to, aby rychlý vzestup krátkých sukni zastavila. To se jí ale nemohlo povést – minis-

ukně vtrhly do života jako tsunami. V roce 1966 si francouzský návrhář Paco Rabanne troufl ve svých extravagantních modelech experimentovat s novými materiály, tvary a střihy. Díky němu se stala móda součástí umění. Nešlo jen o to, vypadat ojediněle, ale najednou se dívky začínaly strojit proto, že v tom viděly i jakési umělecké vyjádření vlastních pocitů a názorů. Člověk si začal s oblečením víc hrát. Pro minisukně je v tomto okamžiku velmi důležitý objev barevných silonových punčoch, které začaly nahrazovat holé nohy, nebo nepohodlné legíny.

Počátek 70. let pomalu přinesl odklon od minisukni, které byly vyměněny za delší sukne s rozparkem. Nebylo to ani tak proto, že by už mladé ženy nechtěly být moderní. Jásavá, svobodomyslná doba hippies se však změnila a svět se opět vracel od rozjařeného způsobu života k životu konzumnímu. ✕

KRÁLOVSTVÍ LOUTEK V OSTRAVĚ

Loutkové divadlo — zadání, které nejednoho architekta nadchne. Zápletky, vášně, vůně starých zaprášených kulis... Kolik významů má takové místo a kolik vzpomínek či asociací vyvolává.

TEXT: MICHAL ŠRÁMEK

FOTO: TOMÁŠ RASL

Ostravské divadlo je ideálním kompromisem mezi více východisky, svorníkem je ovšem výtvarný cit. Rozmanitost tvarů, prvků, barev a kompozičních zajímavostí, jejichž výsledkem je téměř samozřejmá budova, která je a může být právě jen loutkovým divadlem. Hravá i důstojná, založená na hmotovém i stylovém kontrastu původní a dostavěné části. Samy budovy nesou množství výrazů a konotací. Je zajímavé, že obě generace budovy mají stejného autora.

Na jejich architektuře je však znatelný vývoj. S věkem autora přibývá i jisté lapidárnosti a jednoznačnosti. Dostavba působí naléhavěji a pregnantněji než stavba původní. Je to jistě i obsahem – druhá část je doplnkem i servisem pro část první. Divadelní sál se svými prostorovými a provozními nároky jistě hodně původní stavbu určil a limitoval. Obdiv zaslouží i zasazení budov do terénu a pečlivě, kultivovaně promyšlený vnější prostor. ✕

LUGI

DĚLAT VĚCI TAK DOBRÉ, JAK JEN MOHOU BÝT...

TEXT: DENISA ZDYCHYNCOVÁ

FOTO: ZDROJ LUGI

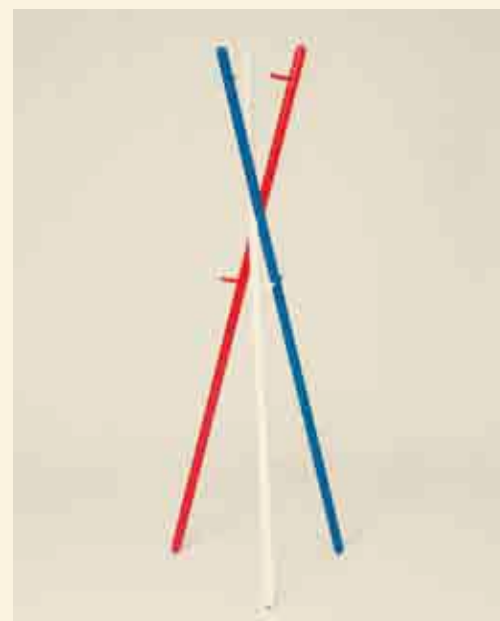

Na začátku byla expedice do Himalájí, kde si Michal Peřina uvědomil, že už chce dělat jenom to, co ho opravdu baví. Založil LUGI a dnes sklízí úspěch se svým designovým nábytkem.

Michal Peřina, zakladatel české firmy, které se daří prosadit s designovým nábytkem nejen v Čechách, ale i v zahraničí, je ukázkovým příkladem příběhu o krizi, odražení se ode dna a následném úspěchu. V roce 1991 měl možnost splnit si svůj sen, vzal šechny své úspory, prodal auto a odjel do Himalájí. „Už je to tak dávno, že si to skoro ani nepamatuji. Lezli jsme v Nepálu na 4 000 metrů vysokou jižní stěnu Annapurny. Za tři měsíce v Asii se mi v hlavě všechno trochu přeskládalo a řekl jsem si tenkrát, že už budu dělat jen takovou práci, která mě baví,“ vzpomíná na to, jak se zrodil nápad vyrábět designový nábytek, a pokračuje: „Vyzkoušel jsem předtím více věcí a přemýšlel jsem, co by mě opravdu bavilo. Už tenkrát jsem naštěstí tušil, že pokud děláte naplno to, co vás baví, tak se úspěch časem dostaví. A také, že když se vám během té cesty nedaří, tak vám alespoň zůstane to, že vás to bavilo.

Dřevo je krásný materiál a vyrábět nábytek je pro mě věc, která má smysl. Kromě toho si myslím, že, chlapi by měli dělat něco skutečného.“ Trvalo to asi šest let, než se z živnosti o dvou truhlářích podařilo vybudovat dobře fungující podnik. Dnes má 23 zaměstnanců (15 truhlářů), z nichž jeden pracuje ve firmě už neskutečných 18 let. Designový nábytek, který dnes v Lugi vzniká, sklízí jeden úspěch za druhým a prosazuje se i v zahraničí. Má něco ze skandinávské elegance – je jednoduchý, ale promyšlený. V loňském roce vystavovali v Londýně, Kodani, Vídni, letos v Paříži a Miláně na velkém veletrhu nábytku Salone internazionale mobile v rámci spolupráce s design

nérem Tomem Dixonem. Věšák 01 z dílny Lugi je v kolekci muzea designu v Gentu, Boxy 01 byly vybrány na titulní stranu pozvánky na výstavu 100% Design v Londýně 2013, a právě se dokončují nové kusy do kolekce připravované ve spolupráci s čerstvou držitelkou ceny Czech Grand Design Lucií Koldovou. Nedávno v Lugi představili nový showroom umístěný ve zdařile zrekonstruované industriální budově Uhelný mlýn. Mimochodem – při jeho slavnostním otevření nebyla přestřižnuta klasická páska, ale přepilováno prkno. I tento vtipný detail ukazuje, že v Lugi si zkrátka umí hrát a to se projevuje i v nápaditosti jejich produktů. Největší důraz klade zakladatel Lugi na svůj tým. „To, co je opravdu naše firma, jsou lidé. Pěkná výrobní hala, showroom, nové stroje, to je důležitý pěkný obal, ale ve výrobě, jako je ta naše, jsou důležití lidé. Na to jsem hrdý a to mě na tom i baví,“ dodává Michal Peřina. **x**

N Ě K O L I K O T Á Z E K P R O

MICHALA PEŘINU, ZAKLADATELE LUGI:

HODILY SE VÁM NĚKTERÉ ZKUŠENOSTI Z EXPEDIC V EXTRÉM-NÍCH PODMÍNKÁCH POZDĚJI V PODNIKÁNÍ?

URČITĚ, TO PLATÍ OBECNĚ NA SPORT, PROSTĚ JSTE ZVYKLÝ? HRÁT FAIR PLAY A VYDRŽET.

VELKÉ HORY MAJÍ TU VÝHODU, ŽE TO, CO SE O LIDECH JINDE DOZVÍTE ZA MĚSÍCE ČI ROKY, TADY VÍTE ZA PÁR DNÍ. NEVÝHODOU PAK ALE JE, ŽE MÁTE NA LIDI KOLEM SEBE VĚTŠÍ NÁROKY. NEUMÍM MOC HRÁT TU ASERTIVNÍ KOMUNIKACI S „PŘIZDISRÁČI“, VŠICHNI TO NA MNĚ POZNAJÍ.

CO VÁS NEJVÍCE POSUNULO DOPŘEDU?

NĚKDY TO BYL ASI NOVÝ VĚTŠÍ PROSTOR, JINDY VELKÁ ZAKÁZKA, SETKÁNÍ S NOVÝMI LIDMI, MOMENTÁLNĚ NÁS ASI ZASE POSUNE DÁL NOVÁ ŠPIČKOVÁ TECHNOLOGIE, KTEROU CHCEME LETOS POŘÍDIT.

CO PŘESNĚ NÁS POSUNULO NEJVÍC A KDY, TO UPŘÍMNĚ NEVÍM. MY SE STÁLE SNAŽÍME HODNĚ POSOUVAT DOPŘEDU A DĚLAT VŠECHNO TAK NA 120%. NĚKDY ALE UŽ MÁME S MARKEM (VEDOUcí VÝROBY) POCIT, ŽE SI TO ANI NESTÍHÁME SDĚLIT, NATOŽ TROCHU UŽÍT.

JAKOU NEJVĚTŠÍ KRIZI JSTE V LUGI ZAŽILI?

MY NIC TAKOVÉHO NEZAŽILI. ASI BY BYLO ZAJÍMAVÉ ŘÍCT ZATOPENÍ HALY DO VÝŠE 4 M, PŘI POVODNI V ROCE 2002, ČI KONEC ZAKÁZKY DO ANGLIE Z MĚSÍCE NA MĚSÍC V PROSINCI 2008, PŘICHÁZEJÍCÍ SKUTEČNÁ KRIZE V MINULÉM ROCE. ALE TO JSOU VÝZVY, CO NÁS POSUNULI DOPŘEDU. KRIZE BEREME JAKO VÝZVU A PŘÍLEŽITOST.

ČÍM SE CHCETE ODLIŠOVAT OD KONKURENCE?

NÁZEV JEDNÉ KNIŽKY, CO MÁM DOMA O PODNIKÁNÍ JE „ODLIŠ SE NEBO ZEMŘI“ A TAK TO PŘESNĚ I CÍTÍM.

MY NEHCEME BOJOVAT PROTI KONKURENCI, TADY SE VŠICHNI ZNÁME, KOOPERUJEME, POTKÁVÁME SE VE VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH U ZÁKAZNÍKŮ. DALI JSME SI TAKOVÝ CÍL A MATĚJ CHABERA (KREATIVNÍ ŘEDITEL) HO POJMEHOVAL: „DĚLAT VĚCI TAK DOBRÉ, JAK JEN MOHOU BÝT“. A JAK MOC NÁS TO ODLIŠUJE, MUSÍ POSOUDIT NĚKDO Z VENKU.

MÁTE NĚJAKÝ PODNIKATELSKÝ VZOR?

SKUTEČNÝ VZOR NEMÁM, PRO MĚ JE KAŽDÝ ČLOVĚK SVÝM ZPŮSOBEM JEDINEČNÝ.

ŽASNU STEJNĚ TAK NAD FENOMÉNEM TOMÁŠE BATI, JAKO OBDIVUJI SOUČASNÉ PODNIKATELE, KTERÍ ZA TAK KRÁTKOU DOBU VYBUDOVALI OD NULY SVÉ FIRMY. OD TĚCH ZNÁMĚJŠÍCH JAKO JSOU RADIM JANČURA (STUDENT AGENCY), IVO LUKAČOVIČ (SEZNAM), LEOŠ BAREŠ (SIPRAL) AŽ PO DOBRÉHO PEKAŘE, ČI KVĚTINÁŘKU, KTERÍ SVOU PRÁCI DĚLAJÍ NA PLNO A SRDCEM.

NENÁPADNÝ KLENOT

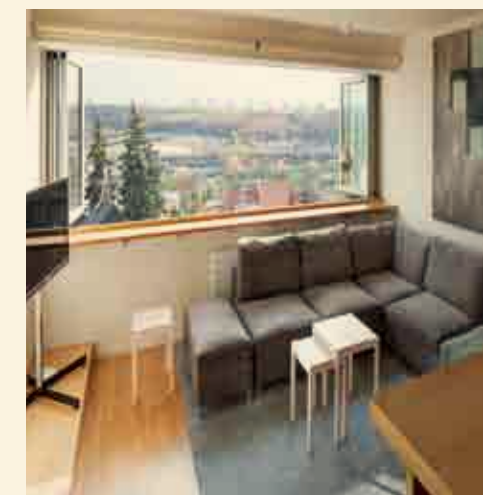
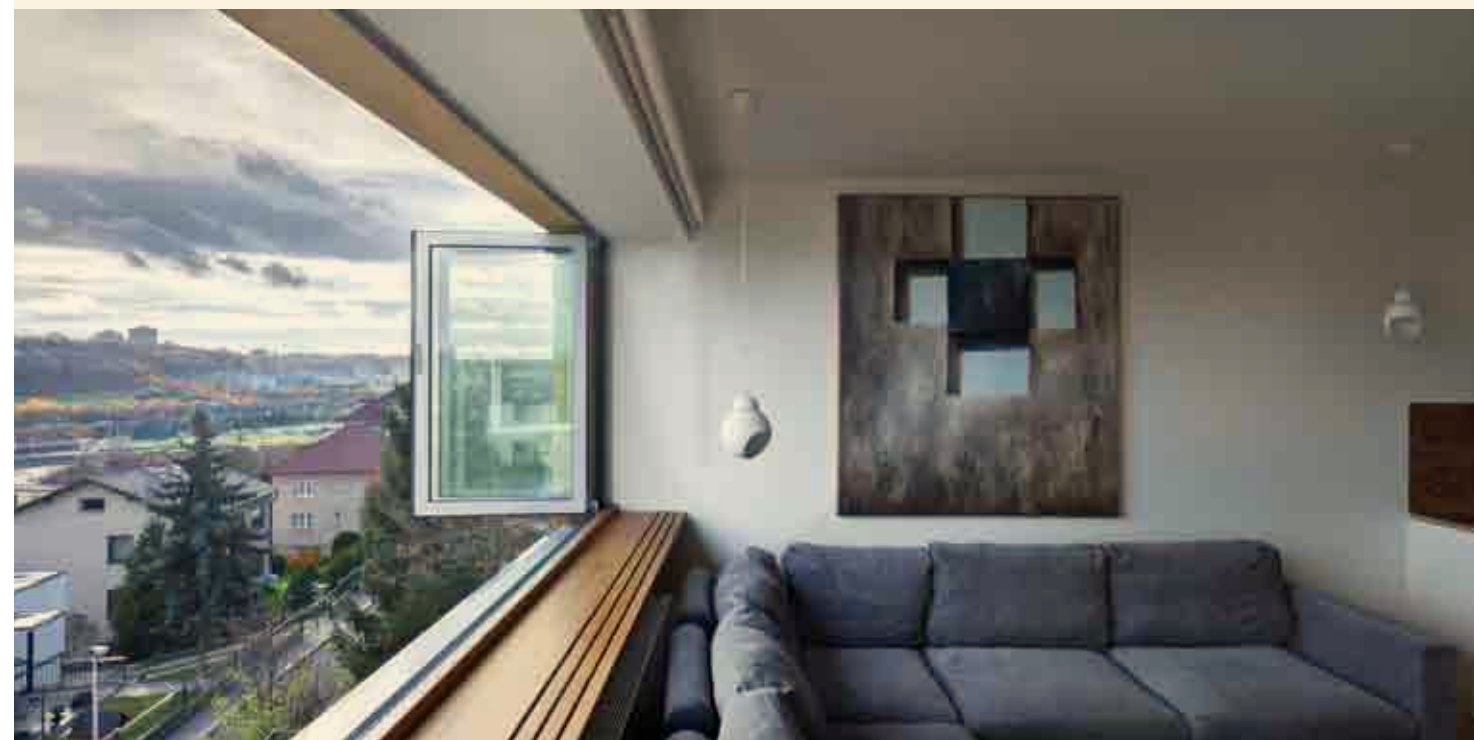
TEXT: MICHAL ŠRÁMEK

FOTO: TOMÁŠ RASL

Stylová čistota a neokázalé použití luxusních materiálů charakterizují zdařilou rekonstrukci bytu z osmdesátých let

Na začátku stálo přání investora proměnit k lepšímu byt se zimní zahradou, který zakoupil v terasovém domě z osmdesátých let. Hlavním požadavkem bylo rozšířit obytný prostor o celoroční užívání kryté terasy. Předností bytu je jihozápadní orientace s výhledem na protější údolí. Z toho také vychází návrh řešení rekonstrukce, jejímiž autory jsou Šárka a Hynek Holíšovi. V ložnicích byly vybourány parapety a nahradila je skládací francouzská okna. Nově byla osazena také okna v obývacím pokoji a kryté terase – architekti zvolili skládací variantu s otevíráním ven, která po otevření nabízí nerušený výhled. **Vznikl tak chytrý, srozumitelný a příjemný koncept, který terasu plně zapojil do struktury bytu.** Pozornost byla věnována i použitým materiálům – okna jsou hliníková, podlahu tvoří dubová prkna, dveře a komoda v ložnici jsou z Palisandru Santos, v kuchyni byl použit světlý kámen Madura gold a v koupelně tmavší kámen Emperador Dark. Na první pohled zaujme použití úspěšných luxusních materiálů, které je uměřené a neokázalé. Kamenné obklady i exotická dýha – to vše je podřízeno stylové čistotě a jednotě.

Vytříbený vkus majitelů se projevuje i v dalším vybavení interiéru. Najít tu lze autorský nábytek i sbírku obrazů převážně od Oldřicha Tichého. Za povšimnutí také stojí několik svítidel od ikony finského designu Alvara Aalta. **x**

RENOIR, MISTR POMÍJIVÉHO OKAMŽIKU

TEXT: DENISA ZDYCHYNCOVÁ

„Měli byste svého syna nechat studovat malířství. V našem oboru může přinejlepším dosáhnout dvanácti či patnácti franků za den. Na poli umění mu ale předpovídám skvělou budoucnost. Udělejte pro něj vše, co budete moci.“

Tak odhadl mladého Renoira kolega z porcelánky. Nedávno se na aukci objevil Renoirův obraz Krajina na březích Seiny. Za sedm dolarů ho na bleším trhu koupila žena, které původně nešlo o obraz, ale chtěla využít jeho rám. Pro jistotu si nechala dílko odhadnout, a nestačila se divit. „To je přece Renoir!“ zněla jí jistě ještě dlouho v uších slova experta. Obraz nakonec musel být z aukce stažen, protože se o něj přihlásilo muzeum v Baltimoru, které tvrdilo, že mu byl obraz odcizen v roce 1951. Policejní záznamy o tom však chybí. Podobně kuriózní osud má i další Renoirův obraz – Tanec v La Galette, zobrazující společnost na Montmartru v roce 1876. Jde

o jedno z nejlepších Renoirových děl a existuje ve dvou verzích. Ta větší je v Musée d'Orsay v Paříži. Tu menší v roce 1990 prodala prestižní aukční síň Sotheby's v New Yorku za 78 milionů dolarů. Dílo zakoupil japonský průmyslník Ryoei Saito. Na tom by nebylo nic zvláštního, kdyby ovšem hned nato veřejně neprohlásil, že Renoirův obraz mu má být po smrti vložen do rakve a spálen spolu s ním (totéž se mělo stát s dalším světoznámým obrazem – podobiznou Dr. Gacheta od Vincenta Van Gogha). Toto prohlášení pochopitelně způsobilo mezinárodní rozruch. Do všeho se vložila dokonce japonská vláda, které velmi záleželo na tom, co si svět o Japonsku pomyslí.

Saito později prohlásil, že vše byl jen žert, nikdo to však za příliš vtipné nepovažoval. Obrazy v každém případě veřejně nezpřístupnil a od doby, kdy zemřel (1996), není známo, kde se nacházejí.

Jaký rozruch jednou budou Renoirova díla vyvolávat, nemohli jeho rodiče tušit. Poměrně chudá rodina krejčího žila v době narození Pierra Augusta ve francouzském Limoges. Už o tři roky později se však přestěhovali do Paříže a v devíti letech rodiče Pierra Augusta odhlásili ze školy, aby mohl začít pracovat v dílně a učit se tam malovat na porcelán. Svoje povolání bral velmi vážně. Po směně začal docházet na kurzy kreslení zdarma. Velmi rychle se vypracoval a už za několik měsíců mu v dílně svěřovali práci, kterou jinak mohli vykonávat jen kvalifikovaní řemeslníci. Jeden z jeho kolegů maloval ve volném čase olejem a nabídl mladému Augustovi, že může využívat jeho barvy a plátno. Když mu August posléze předvedl, co namaloval, řekl tento starší muž Augustovým rodičům: „Měli byste svého syna

La-Grenouillere 1869

nechat studovat malířství. V našem oboru může přinejlepším dosáhnout dvanácti či patnácti franků za den. Na poli umění mu ale předpovídám skvělou budoucnost. Udělejte pro něj vše, co budete moci.“

Někdy kolem roku 1859 namaloval Renoir své první portréty. V té době ještě pracoval jako malíř závěsů, které sloužily coby přenosné náboženské obrazy pro misionáře. A dál se učil. Dodnes se v Archivech Louveru dochovala povolení kopírovat vystavené obrazy vydaná Augustu Renoirovi. Zásadní okamžik v jeho životě nastal v roce 1861. Tehdy jednak složil zkoušky a mohl vstoupit na Ecole des Beaux-Arts, ale daleko významnější bylo, že současně s tím začal docházet do nezávislého ateliéru vedeného Charlesem Gleyrem. Důležitá nebyla ani tak osobnost tohoto učitele jako spíše to, že se v jeho ateliéru seznámil se svými budoucími přáteli na celý život. U Gleyrea se totiž sešla významná společnost. Bazille, Monet, Sisley... ti všichni formovali Renoirův pohled na umění a navzájem se ovlivňovali. Jean-Frédéric

Bazille, jehož rodiče byli velmi zámožní a vlastnili panství poblíž Montpellier, Bazillovi poskytovali tolik peněz, že si mohl pronajmout ateliér a často hostil ostatní, méně zámožné přátele z řad umělců. Renoir ho odhadl takto: „Nesmírně elegantní, jeden z těch lidí, co dávají nové boty obnosit komorníkovi.“ Bazille začal jako první usilovat o vytvoření skupiny. Pomalu se začaly formovat myšlenky nového směru – impresionismu.

V roce 1863 byl však ateliér zavřen a Renoirovi začalo obtížné období – hledání placené práce. V tomtéž roce došlo v Paříži k zásadní události v dějinách umění. Na rozkaz Napoleona III. byl vedle oficiálního Salonu francouzské akademie otevřen také takzvaný Salon odmítnutých. Skandál a celospolečenské pobouření tam vyvolal Manetův obraz Snídaně v trávě. Manet byl od té doby jakýmsi symbolem nového směru a umělci, kteří ho uznávali se pravidelně scházeli v pařížském Café Guerbois. Nebyli to jen malíři, ale i další umělci, spisovatelé a kritici. Renoir samozřej-

mě nesměl v této společnosti chybět. Tehdy (přibližně až do roku 1874) se snažil zdokonalovat především v malbě v plenéru a chodil malovat na svá oblíbená místa v okolí Fontainebleau. Na cestování dál neměl prostředky. Neustále ho tížily finanční problémy, neměl dokonce ani stálé bydliště a střídavě pobýval u Moneta, Sisleyho nebo Bazilla. Ten platil nájem za ateliér, ve kterém všichni čtyři pracovali. Navzájem se malovali a Renoir v té době maloval hodně portrétů. Blízko měl zejména k Monetovi, s nímž často maloval na nábreží Seiny. Jeho finanční situace se naštěstí za nějaký čas začala trochu zlepšovat. Díky příteli LeCoeurovi začal postupně získávat zakázky na portrétování a ty se staly jeho hlavním zdrojem příjmů.

V roce 1870 přerušila více méně poklidný život válka s Pruskem. Renoir byl přidělen k oddílu jezdeckta, přestože o koních nevěděl vůbec nic. Vážně onemocněl a téměř přišel o život. V roce 1871 byl tedy demobilizován a mohl se vrátit do Paříže, do svého bytu,

01

„Bolest pomine, krása zůstává“ Pierre August Renoir

který si spolu s Bazillem pronajal v Latinské čtvrti a začal opět pracovat. K založení malířské skupiny, které zorganizoval především Bazille, řekl Renoir „Již nějaký čas nás kurátor systematicky odmítal. Co jsme měli dělat? Malování samo o sobě nestačí – musíte prodávat, musíte žít.“ Z tohoto vyjádření je znát, že do jisté míry mu nechyběl ani poměrně praktický přístup, který se projevil ještě mnohokrát. Prostory k vystavování poskytl skupině fotograf Nadar. Každý z členů měl přispívat deseti procenty příjmů, které získá prodejem obrazů. Členství ve skupině odmítl Edouard Manet. Jsou dvě verze vysvětlení proč to udělal. Podle jedné prý prohlásil, že své obrazy nebude vystavovat vedle Cézanna. Podle druhé verze, která se tolik nepohybuje na hranici pikant-

ních klepů, Manet údajně prohlásil: „Proč bych měl vystavovat s mladou generací, když mohu být na oficiálním Salonu, jenž je tím nejlepším bitevním polem. V Salonu jsou i moji největší odpůrci nuceni projít kolem mých pláten.“

Manet tedy účast odmítl, ale umělců, kteří se do skupiny zapojili, bylo 29. Jejich výstava vzbudila mimořádný rozruch, způsobený nepochybně i zájmem kritiků. Ti se vyjadřovali v tom smyslu, že „umělci vyhlásili válku kráse“ a výstavu roztrhali na kusy. O to víc ale možná v paměti návštěvníků (a možná i těch, co ji ani neviděli) zůstala. V této době, tedy v 70. letech, Renoir získal mezi lidmi, kteří se nějak zabývali uměním, další přátele. Přestěhoval na Montmartre a zdá se, že to bylo nejšťastnější období jeho života, a to bez ohledu na nedostatek peněz. Jedním z přátel, které nově získal, byl obchodník s uměním Paul Durand-Ruel. Ten kupoval Renoirovy obrazy a dokonce, když se dostal do situace, kdy z finančních důvodů nemohl obrazy kupovat, vypomáhal Renoirovi každý

měsíc menší částkou. V roce 1876, po Druhé impresionistické výstavě, se na Renoira usmálo štěstí. Vystavil především portréty, protože jejich malováním si chtěl vydělávat na živobytí. Mezi jeho sběratele se po této výstavě zařadili významní finančníci Henri Cernuschi a Charles Ephrussi. Ti začali Renoirova díla kupovat. Na třetí impresionistické expozici v roce 1877 už Renoir vystavil slušný průřez vlastní tvorbou – krajiny, portréty, květinové aranže a další. Velmi významnou roli v té době začalo hrát Renoirovo přátelství s rodinou Charpentierových, kteří jeho obrazy také kupovali. Madame Charpentierová pořádala proslulý salon, který navštěvovala tehdejší pařížská elita – spisovatelé, herci, umělci i politici. Bylo u ní možno narazit na Maupassanta, Zolu, či Victora Huga a také Renoir se přidal k pravidelným hostům.

V roce 1882 došlo v životě Renoira ke zlomu. Oženil se s Aline Charigotovou. Poznal ji už kolem roku 1880 a její tvář se od té doby objevuje na mnoha Renoirových obrazech. Aline Charigotová – buclaté tvářičky,

02

pršáček, v době kdy poznala Renoira jí bylo 21 let, žila s matkou a pracovala jako švadlena. Renoir s Aline však k sobě byli přitahováni tak, že se to nedalo přehlédnout. Jejich syn ostatně později prohlásil, že „otec začal matku malovat dávno předtím, než ji poznal.“ Je pravda, že dívka podobná Aline Charigotové-Renoirové se objevuje na několika Augustových obrazech již z raného období. V době, kdy si Renoir vzal Aline, už se nemusel tolik strachovat o finanční zabezpečení – bezpečně se mohl spolehnout, že si vydělá malováním podobizen. Ale žádné skvělé finanční zázemí zatím své ženě přesto nabídnout nemohl. To, že mu na prodeji svých děl opravdu záleželo přímo číší z dopisu, který psal svému galeristovi Durand Ruelovi v roce 1882: „Vystavovat s Pissarem, Guaguinem a Guillauminem je jako vystavovat s kdovíkým. Ještě chvíli a Pissaro pozve Rusa Lavrova nebo nějakého jiného revolucionáře. Publikum nemá rádo nic, co zavání politikou, a já ve svém věku nechci být revolucionářem. Zůstat s Židem Pissarem, to je revoluce. Zbavte se

těch lidí a dejte mi umělce, jako je Monet, Sisley, Morisotová atd., pak s Vámi půjdu, protože pak to nebude politická otázka, nýbrž čisté umění.“

...

Pokračování naleznete na www.foxgallery.cz
FOX MAG Life Magazin

03

TIPY FOX GALLERY

ČÍM SI UDĚLAT RADOST...
NEBO NĚKOMU JINÉMU

↑
ZUZANA VLKOVÁ
Mísa (beton)
40.000 Kč

↑
NASTASSIA ALEINIKAVA
Sběratelský šperk – prsten
25.000 Kč

↑
IVANA ŠRÁMKOVÁ
Zajíc
12.000,- Kč

↑
BROŽ (SBĚRATELSKÝ ŠPERK)
Klára Chrudimová
7000,- Kč

↑
JAN SVOBODA
Velká geometrická konjunkce
75.000 Kč

↑
PSANÍČKO LACRIMA
Eva Vontorová, Ether
7550,- Kč

↑
PAPELOTE
*Velký duchem a přitom
za málo peněz*
259,- Kč

↑
ŠMALCOVA ABECEDA
Baobab
300,- Kč

↑
VIVIENNE WESTWOOD
Taschen
950,- Kč

FOX GALLERY S.R.O.
INFO@FOXGALLERY.CZ
T: 222 514 713, KŘEMENCOVA 176/6, PRAHA 1
WWW.FOXGALLERY.CZ

WWW.FOXGALLERY.CZ